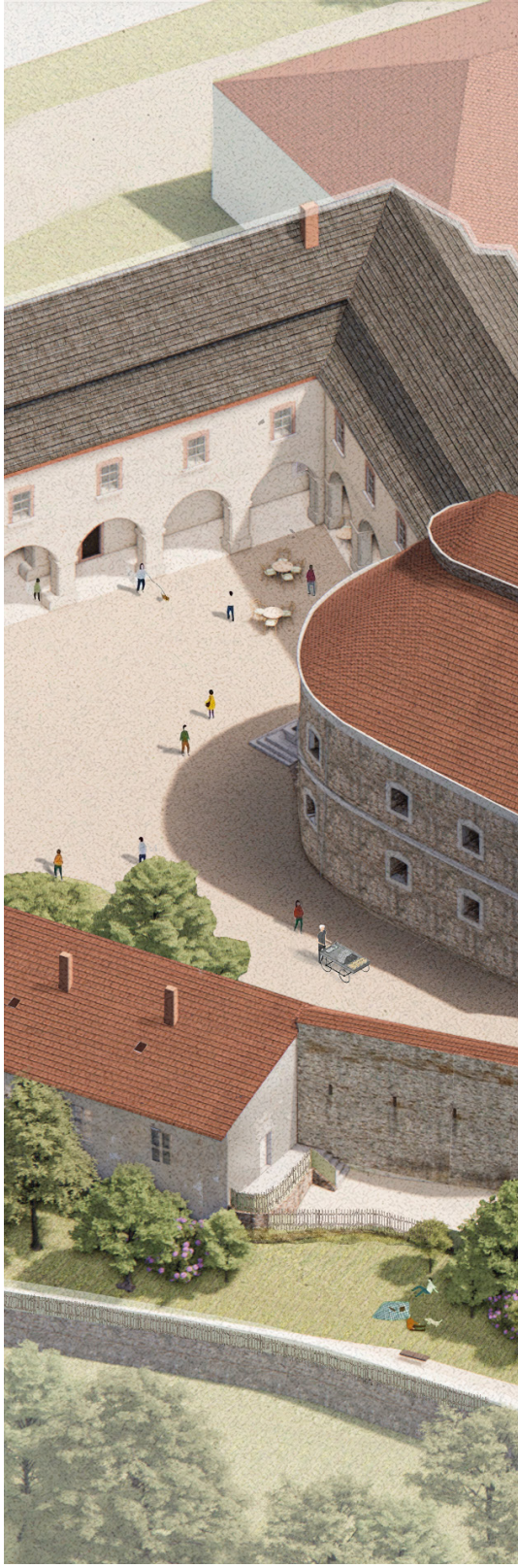

JANTAČOVÁ KAROLÍNA
LELKOVÁ ZUZANA

PĚT ZE SEDMI
ZÁMEK NÁCHOD
POHRANIČNÍ MĚSTO VE VÝCHODNÍCH ČECHÁCH
ZIMNÍ SEMESTR 2023/24

STUDIO VERNAKULÁRNÍ ARCHITEKTURY EFLER
ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE
FA ČVUT V PRAZE

PĚT ZE SEDMI

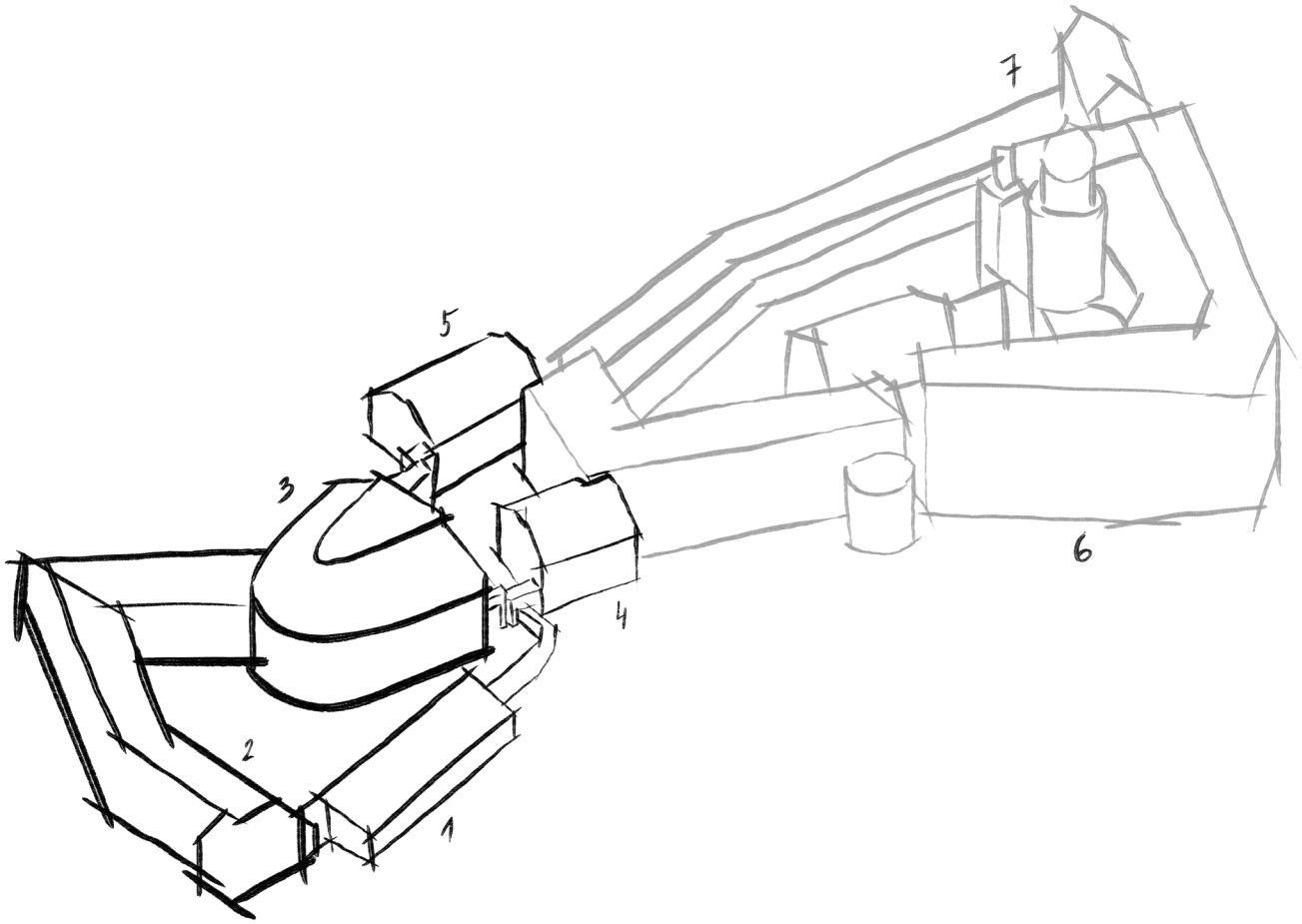

OBSAH

SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ
PŮVODNÍ STAV
KONCEPT - ZÁMECKÉ OKRUHY
SITUACE MÍSTA STAVBY
JIŽNÍ ZAHRADY

EDUKAČNÍ OKRUH
ŠATLAVA
- POPIS OBJEKTU, ŘEZ, POHLED
- PŮDORYS 1NP

ÚŘEDNICKÝ TRAKT
- POPIS OBJEKTU, PŮDORYSY
- PŮDORYS 1NP
- PŮDORYS 2NP
- ŘEZ
- ŘEZOPOHLEDY, POHLEDY
- VIZUALIZACE

VÝSTAVNÍ OKRUH
TURION
- POPIS OBJEKTU, POHLED
- PŮDORYS 1NP
- PŮDORYS 2NP
- PŮDORYS MEZIPODLAŽÍ 2NP
- PŮDORYS PODKROVÍ 3NP
- ŘEZOPOHLEDY
- VIZUALIZACE

KOSTKA
- POPIS OBJEKTU, VIZUALIZACE
- PŮDORYS 1NP, 2NP
- ŘEZY

LESÁRNA
- POPIS OBJEKTU, VIZUALIZACE
- PŮDORYS 1NP, 1PP
- PŮDORYS 2NP
- PŮDORYS 3NP
- ŘEZ, POHLED

ZÁMEK
NÁCHOD

PŮVODNÍ STAV

Zámek Náchod založil Hron z rodu Načeratic v polovině 13. století. Došlo k rozšíření areálu hradu o další nádvoří a k propojení jeho opevnění s městem. Na renesanční sídlo se Náchod proměnil na přelomu 16. a 17. století díky přestavbě provedené italskými architekty. Upraven byl starý obytný palác a na jižní straně přistavěno nové křídlo s arkádovým ochozem.

K zásadním stavebním úpravám a dostavbám, kterými dostal zámek svou podobu, došlo ve 2. polovině 17. a 18. století v době baroka a roku za vlády rodu Piccolomini. Doplněny byly stavby jako turion, patrová dělostřelecká bašta podkovovitého tvaru. Dále byl vystavěn tvz. Piccolominský trakt a jako poslední byl přistavěn úřednický trakt a zámecká jízdárna.

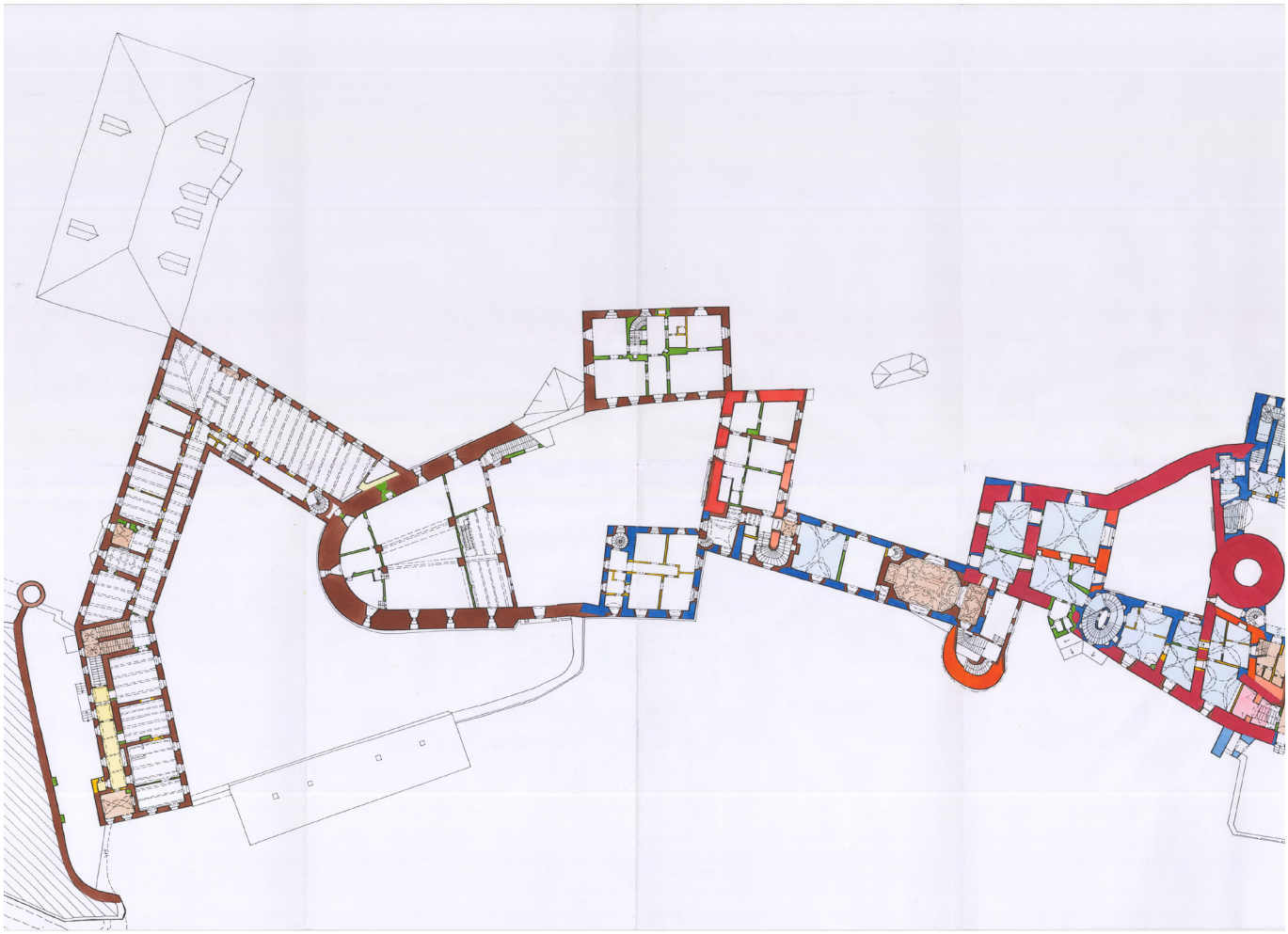

KONCEPT

Hlavní myšlenkou návrhu bylo vytvořit funkční prostory doplněním nových prvků a s respektováním historické vrstvy zámku. Potřebné bylo i očištění objektu. Z tohoto důvodu byly odstraněny interiérové a exteriérové dostavby z porevolučních let. (např. příčky a okenní otvory)

V interiéru úřednického traktu jsou patrné vrstvy omítek z 19. století. Dlouhé chodby spojující jednotlivé místnosti jsou doplněny lavicemi, které tvoří samostatný plnohodnotný prostor. Velký sál studovny je navržen s dělícími příčkami, což umožňuje flexibilitu prostoru.

Inspirací při návrhu turionu byla funkce stavby z období baroka. Ve druhém podlaží je vytvořen meziprostor galerie jako odkaz na přítomnost balkonů v barokních divadlech.

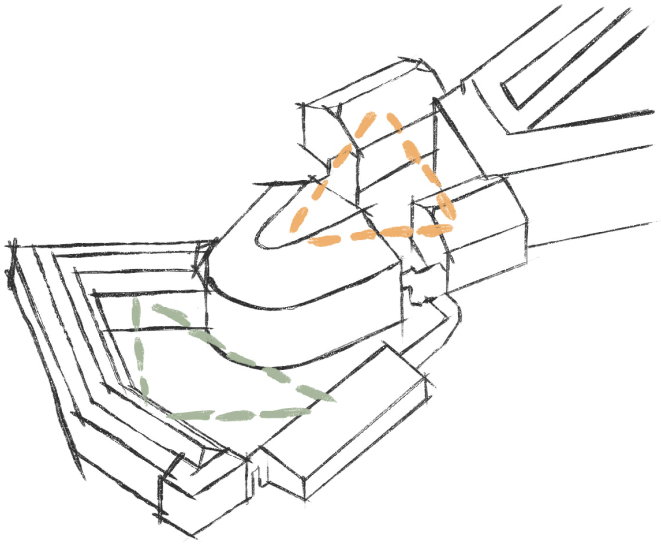

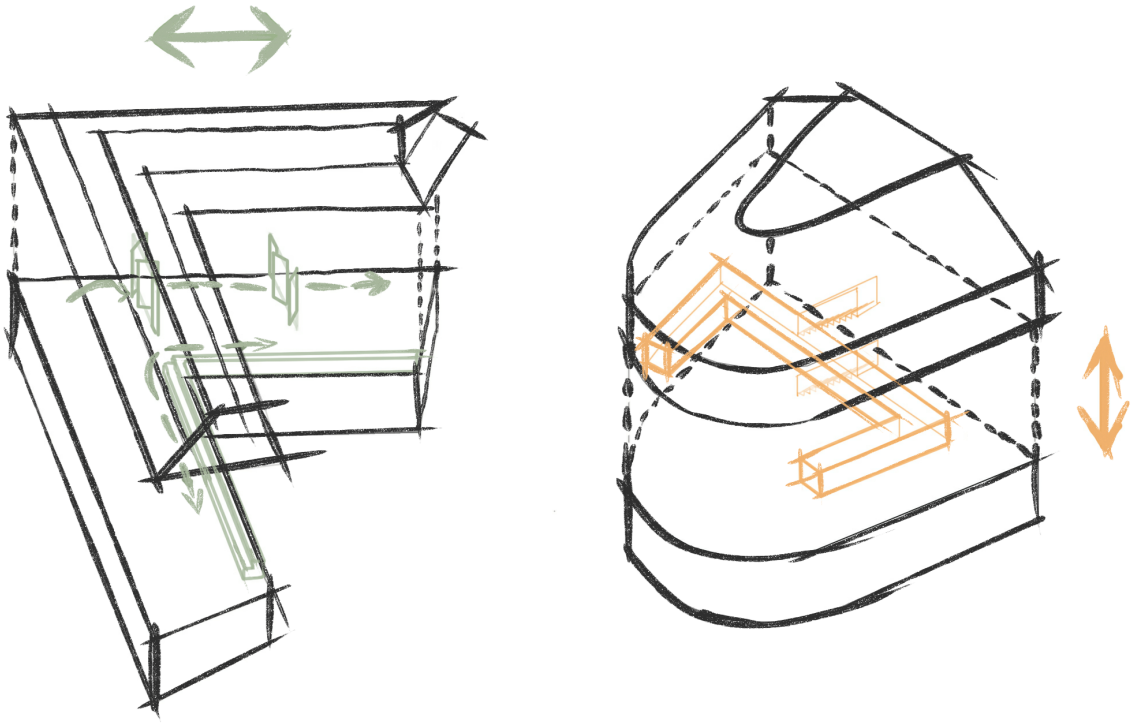

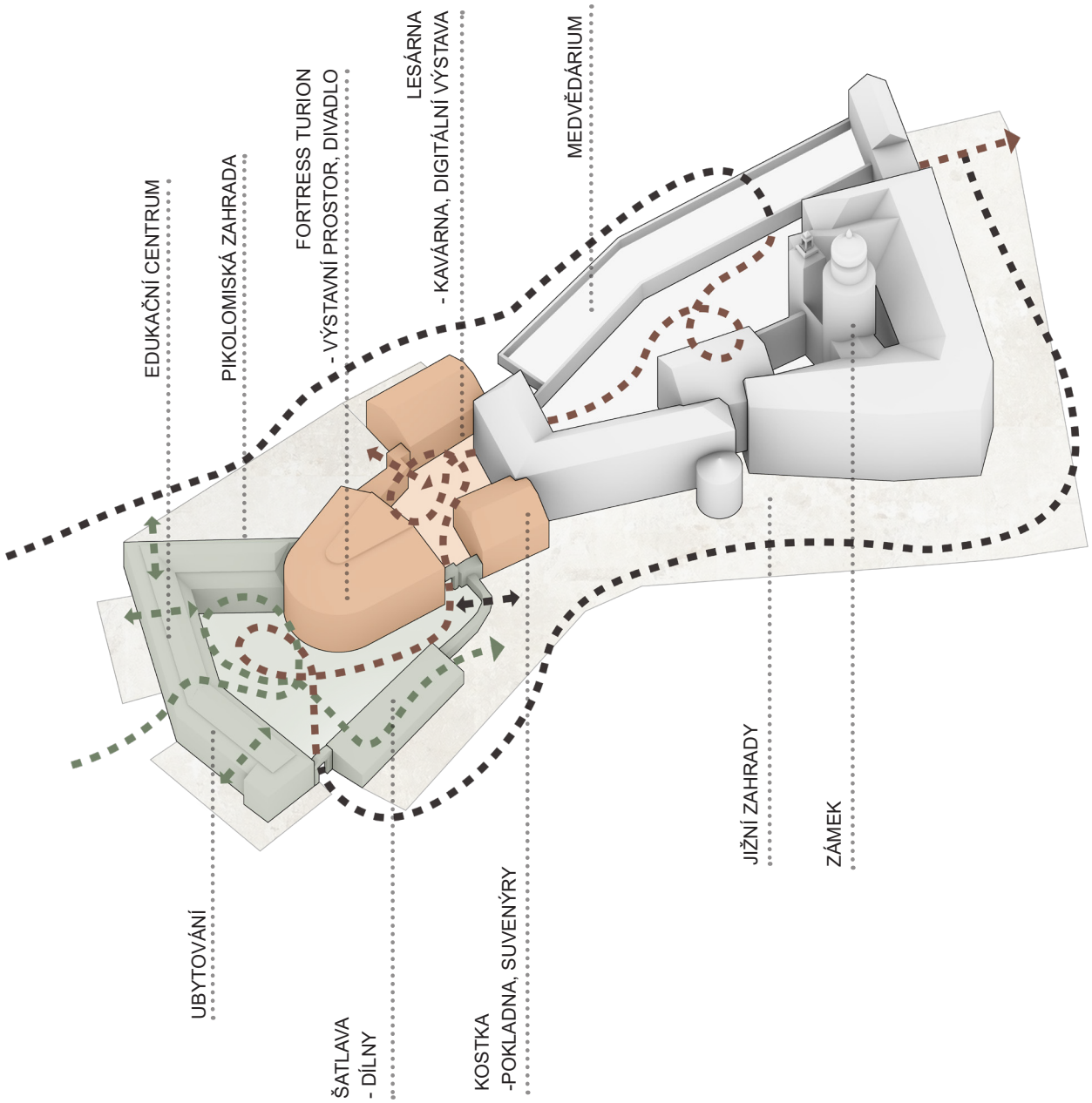

Koncept návrhu spočívá ve vytvoření 3 navzájem propojených okruhů. První okruh se orientuje na edukační funkci, s prostory pro tvorbu a vzdělávání. Skládá se z budov bývalého úřednického traktu a šatlavy. Západní část úřednického traktu je rozdělena na administrativu s ubytováním. V parteru traktu s arkádami je kavárna a studovna, na druhém podlaží samotné třídy a flexibilní sál. Šatlava je propojena s jižními zahradami za účelem tvorby v exteriéru.

Druhý okruh je výstavní s promítáním a prostory pro performance. Největším objektem je zde turion. Klenbové prostory bývalé stáje byly přeměněny na variabilní expoziční prostor. Prostory bývalého divadla si z části zachovaly svoji funkci s vložením nových prvků ochoze a schodiště, které vedou do podkroví s vyhlídkovou kostkou. Dalším objektem je lesárna, interiéry z 20. století tvoří podklad pro interaktivní výstavy. Z nádvoří je přístup i do kavárny s terasou na prvním podlaží. Budova kostky pro veřejnost slouží jako info point.

Poslední okruh se skládá z prohlídek traktů historického zámku. Areál je přechodný i z exteriéru navržením jižních zahrad a vytvořením chodníků v parku.

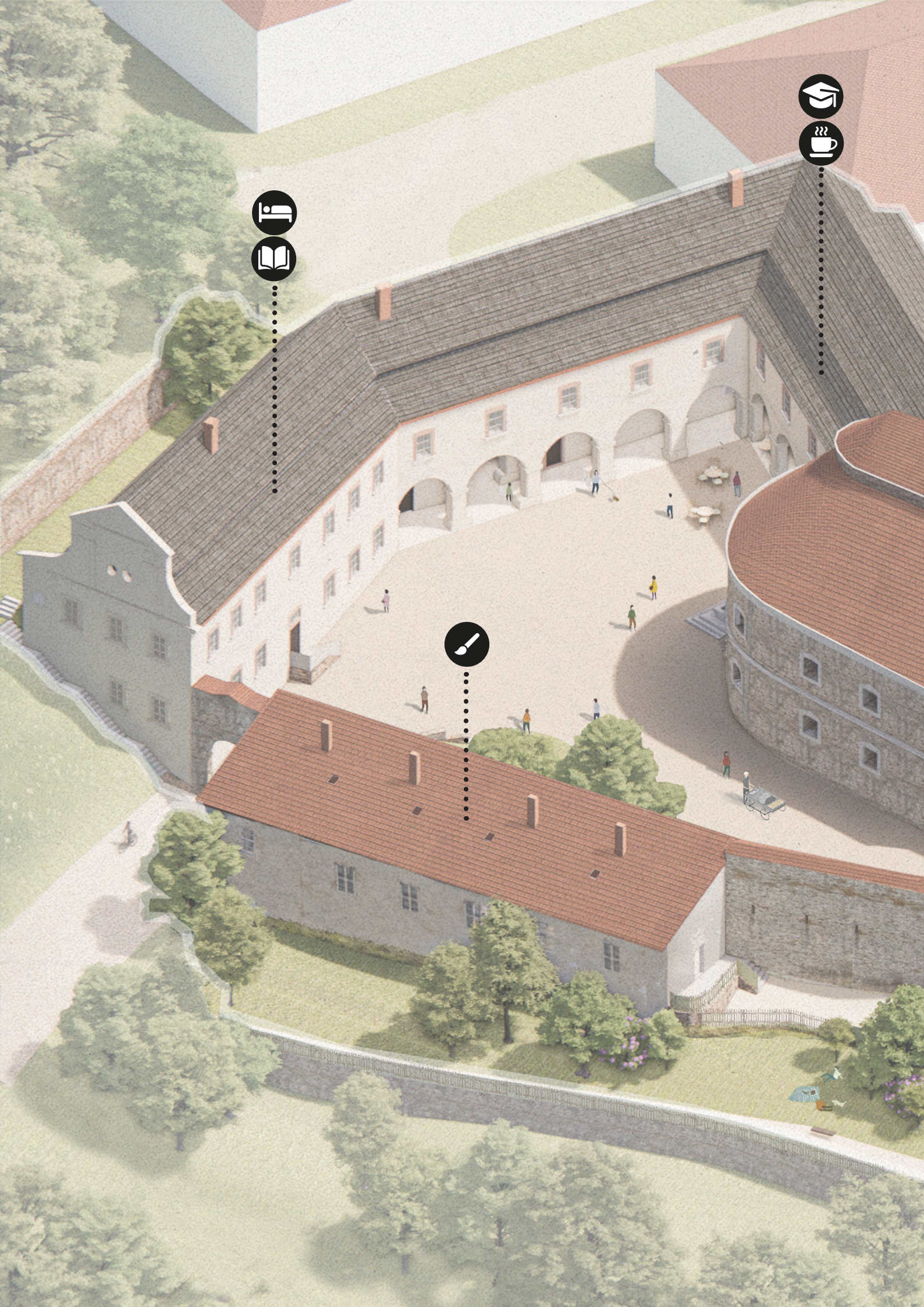

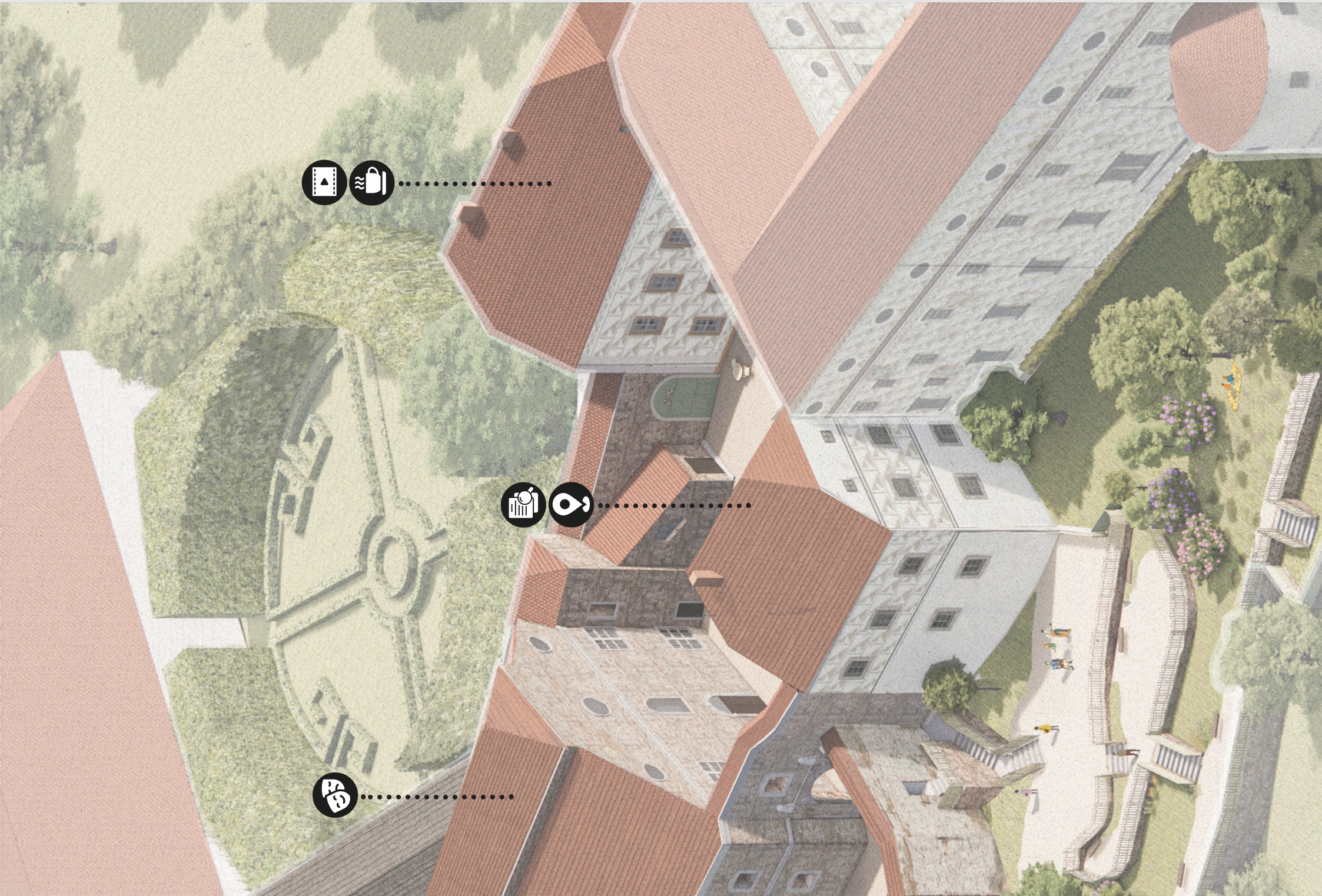

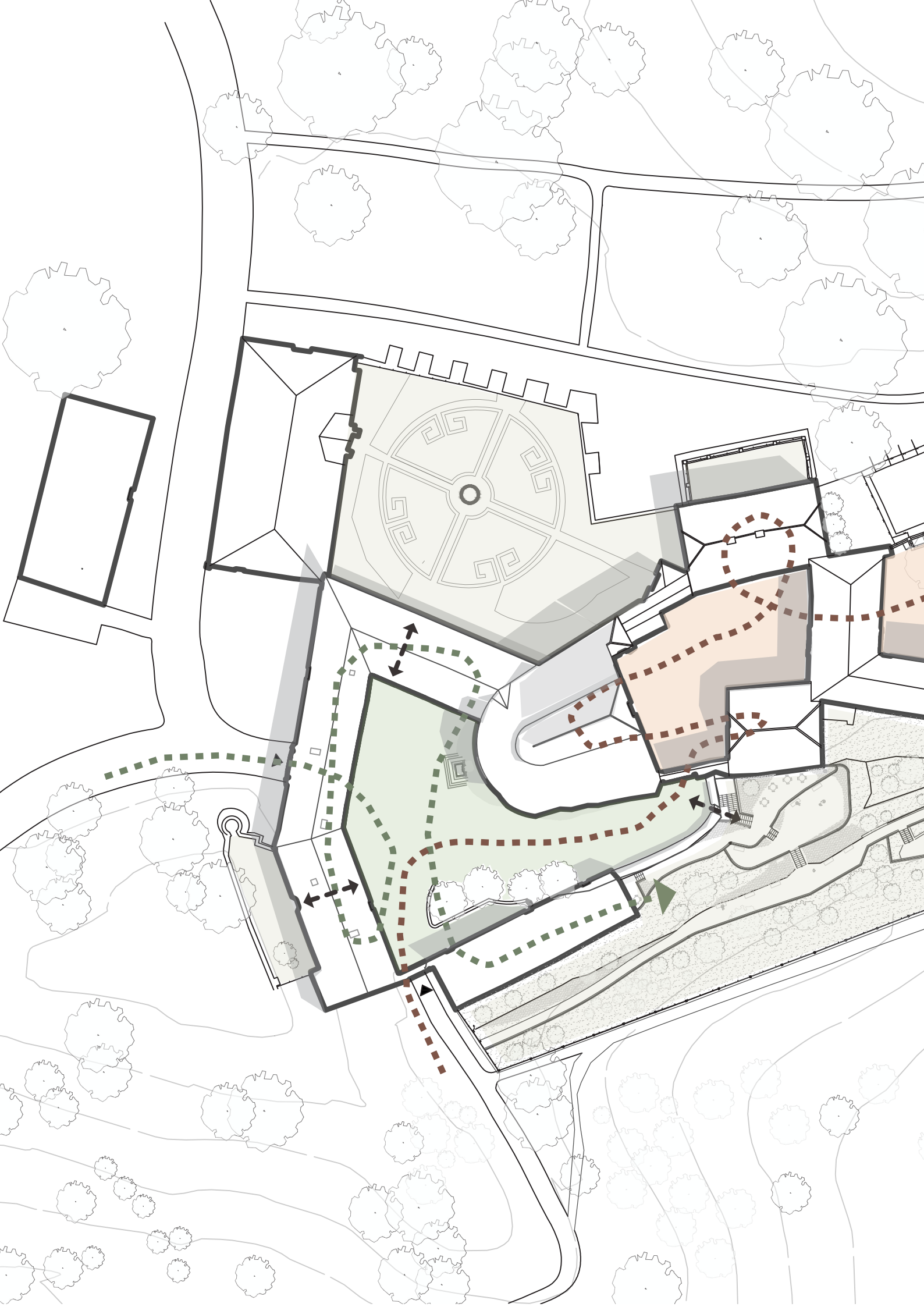

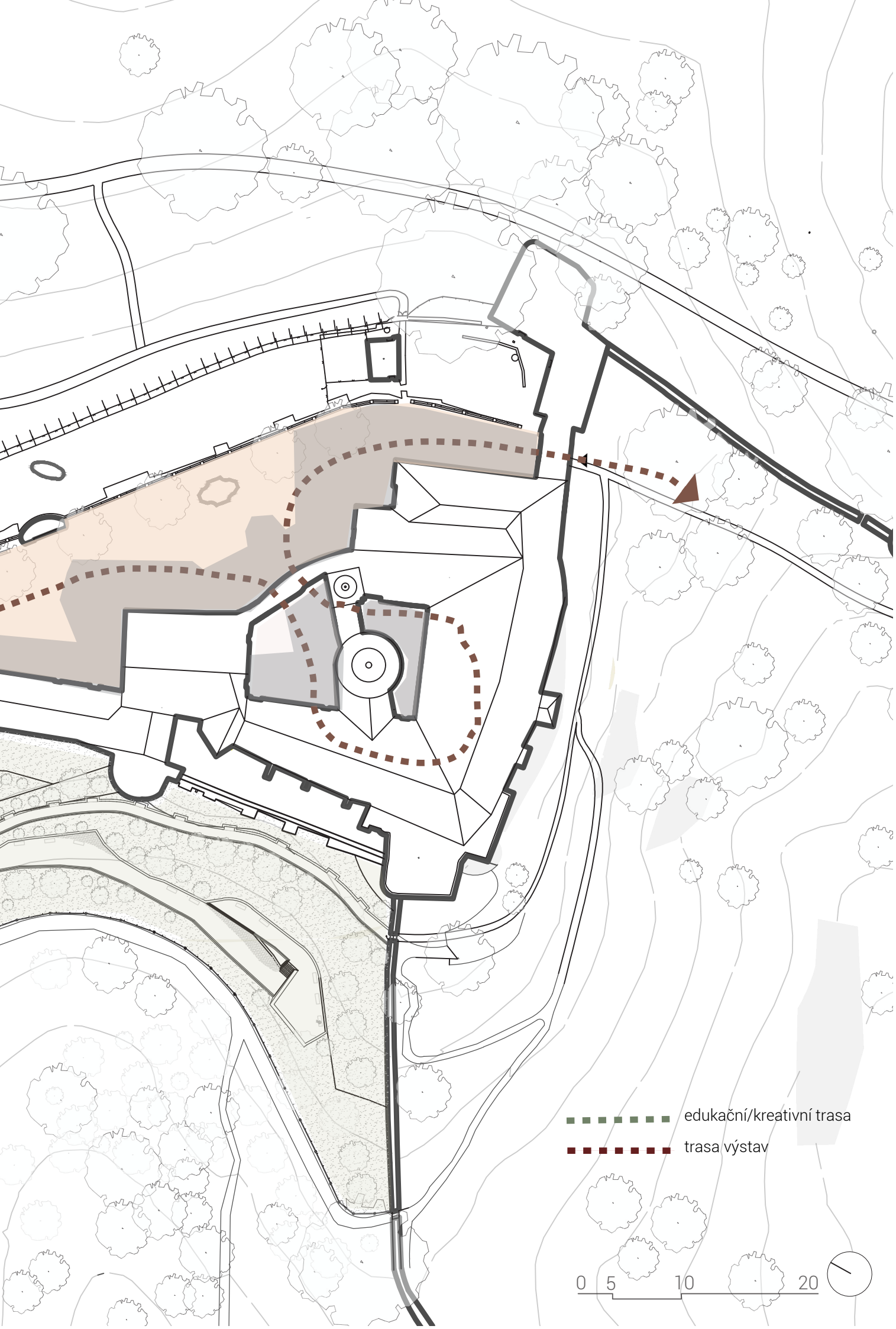
edukační/kreativní trasa
trasa výstav
0 5 10 20

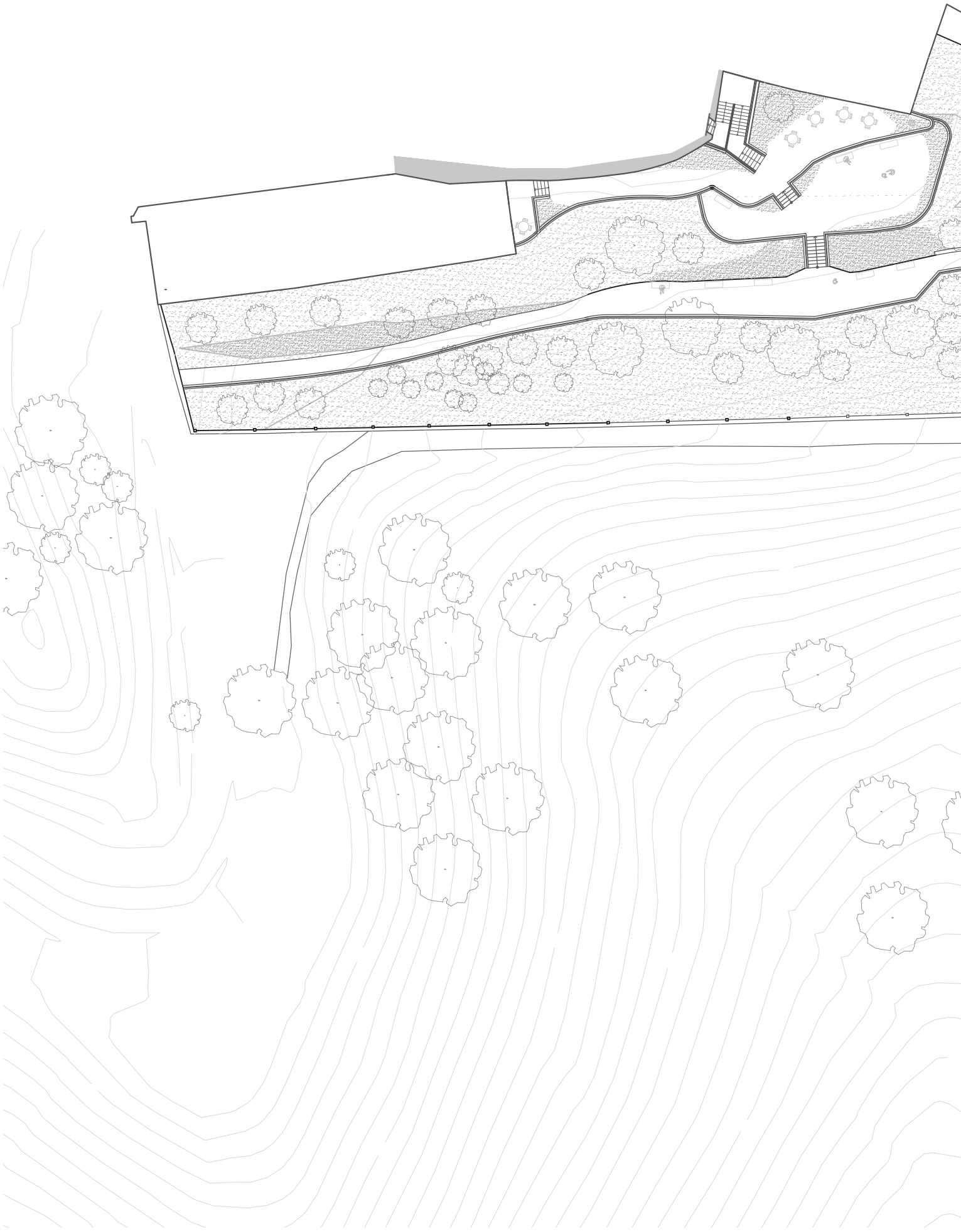

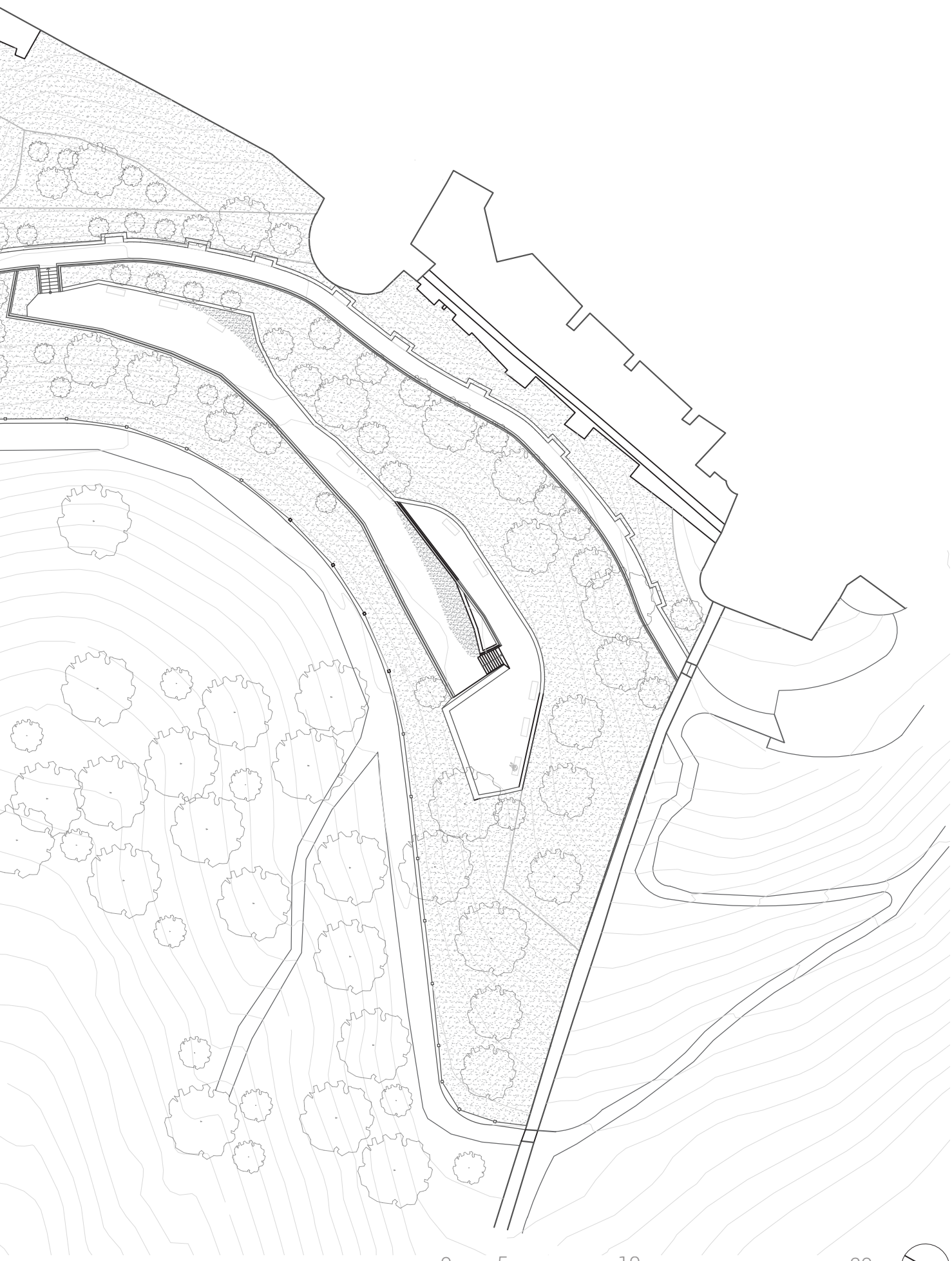
0
5
10
20

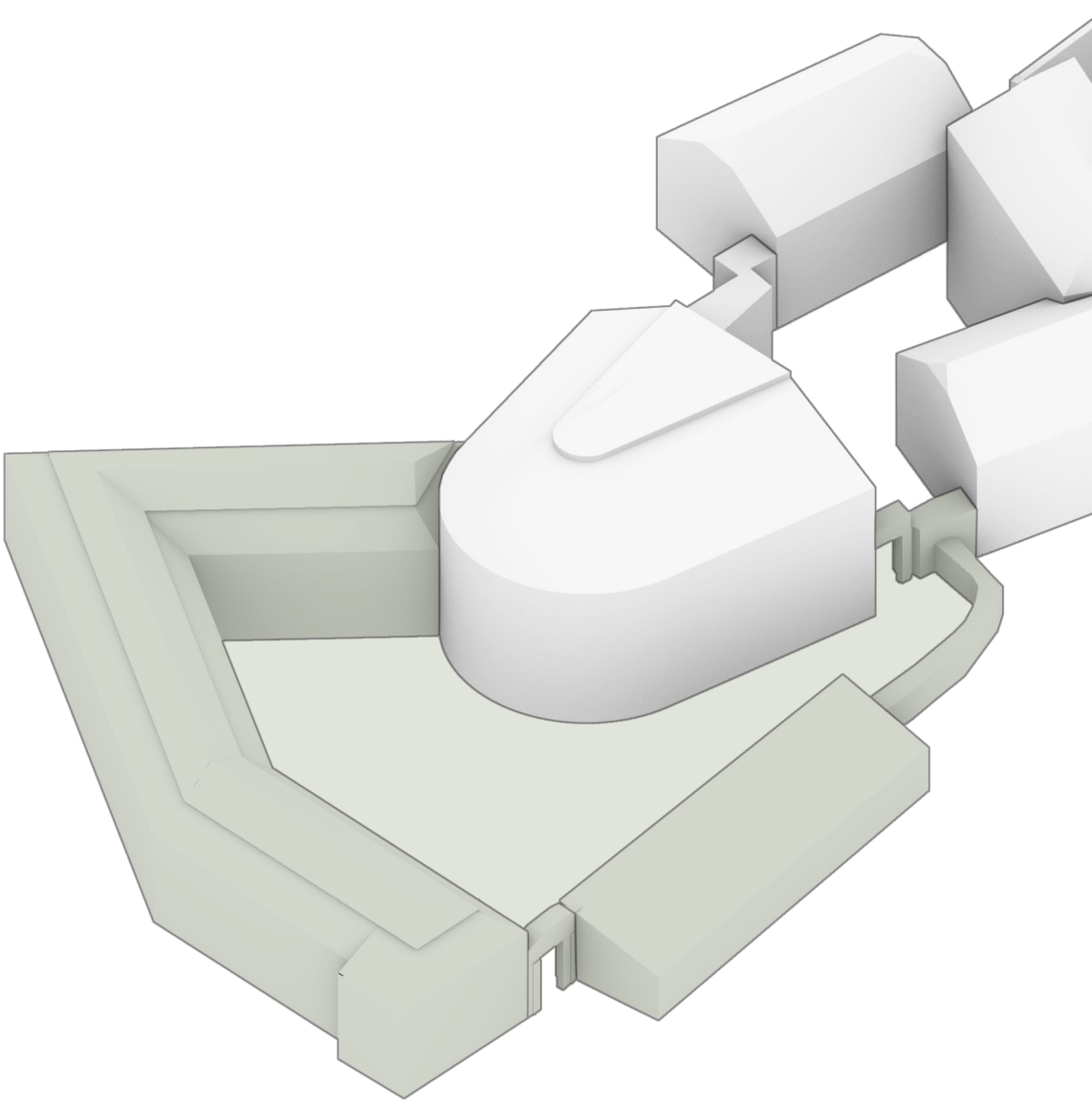

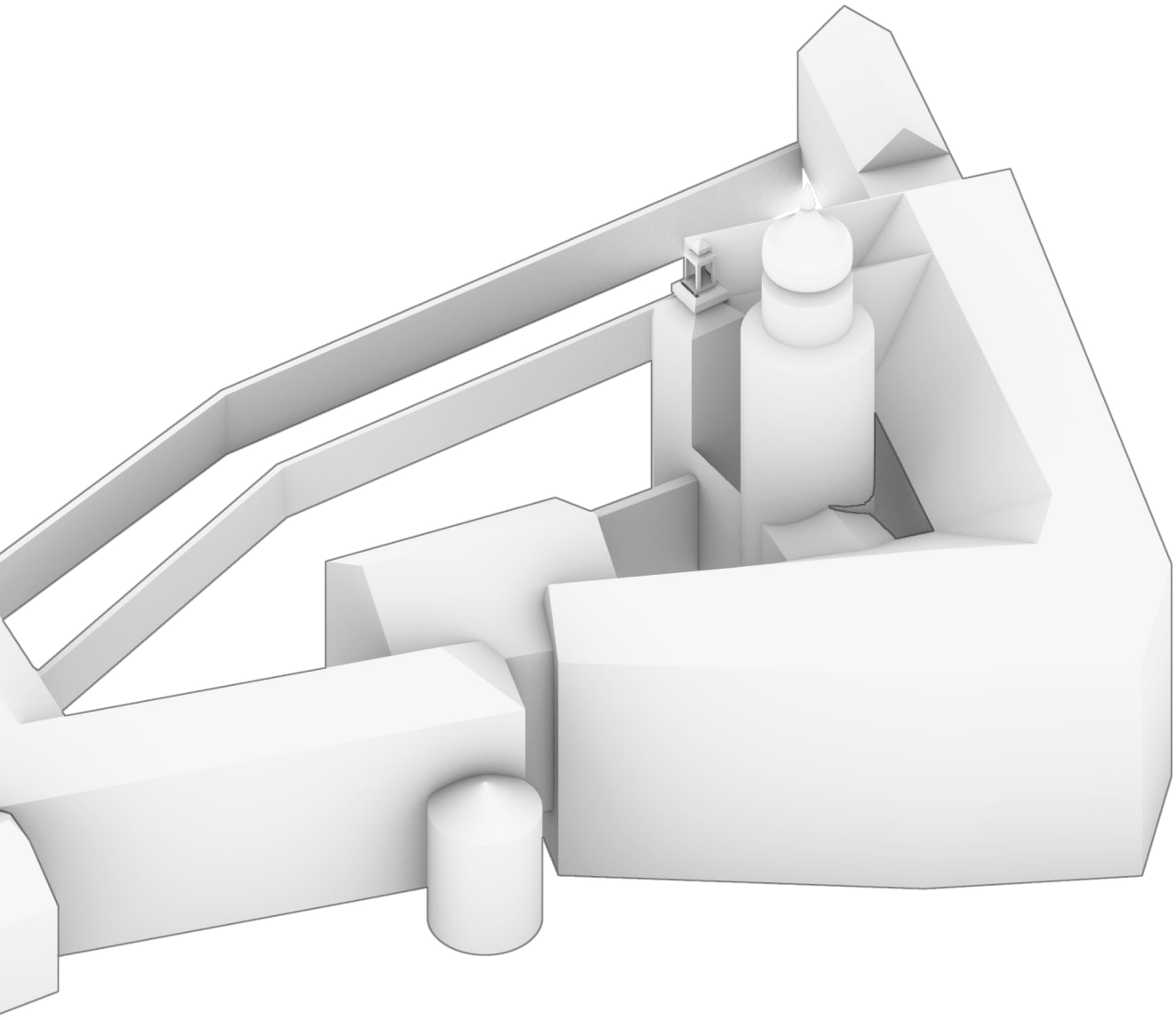

ŠATLAVA

Objekt bývalé věznice je nejníže položená stavba v areálu s přímým napojením na jižní zahrady. Od vstupní haly je chodbou přístup k dílnám. Odstraněním nehodnotných příček byl vytvořen komunitní prostor pro tvorbu a použitím stěn s dřevěnými rámy a zasklením z polykarbonátu bylo dosaženo efektu vizuálního propojení tříd.
Nacházejí se zde také ateliéry zaměřené na keramiku a jiné formy umění. Z jihu budovy byl umožněn přístup do zahrad, který mohou návštěvnící kulturního centra využít v letních měsících.

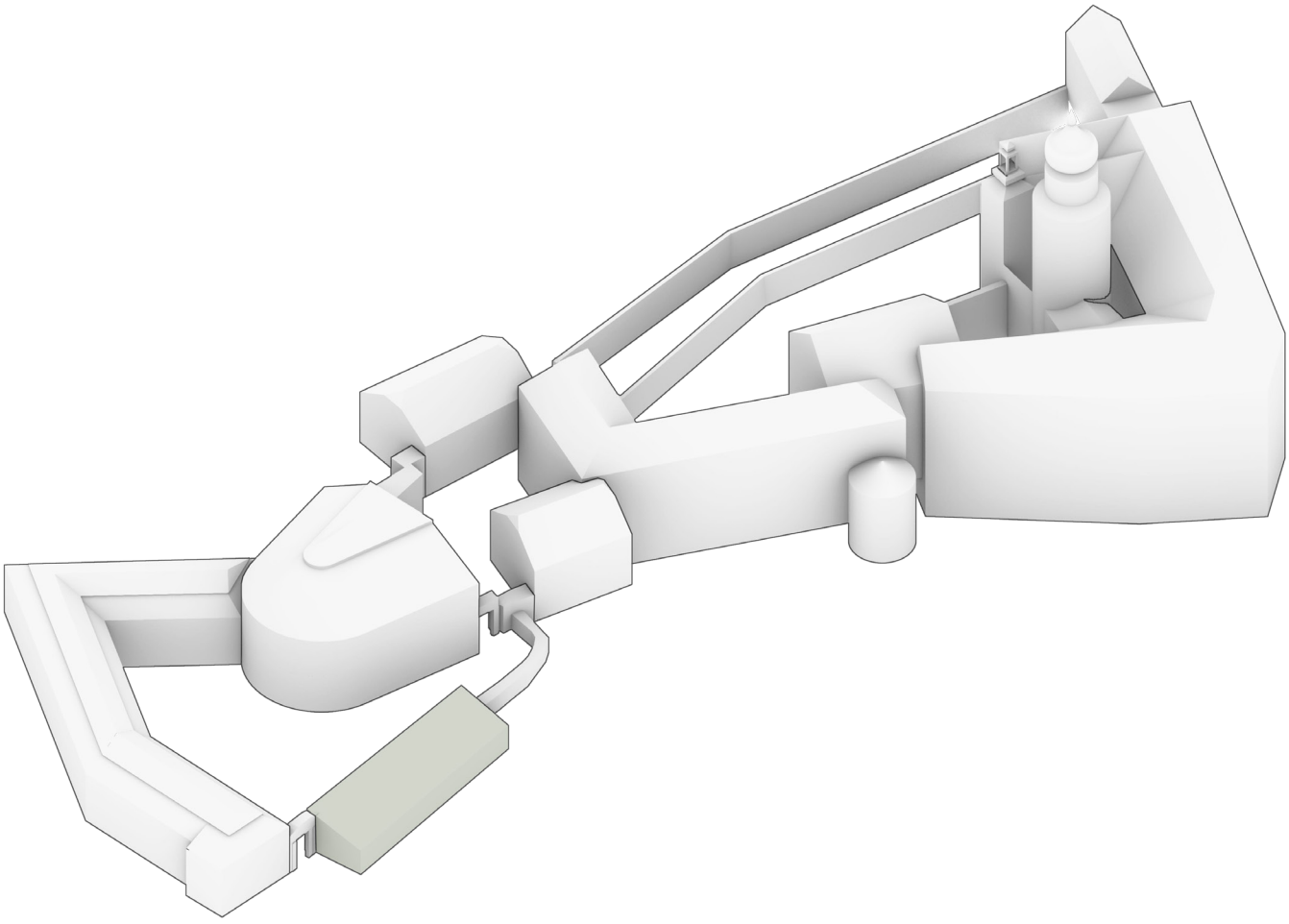

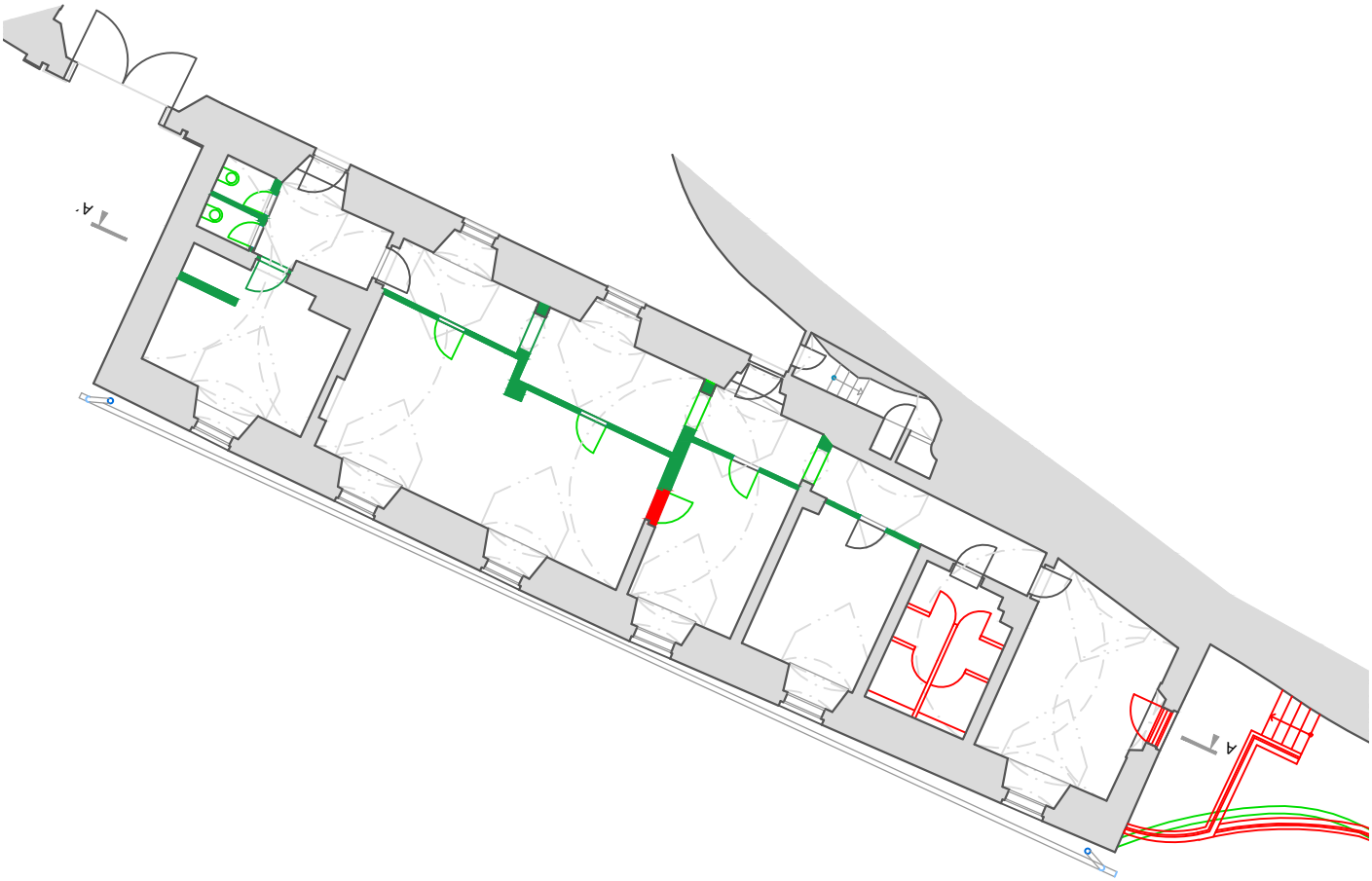

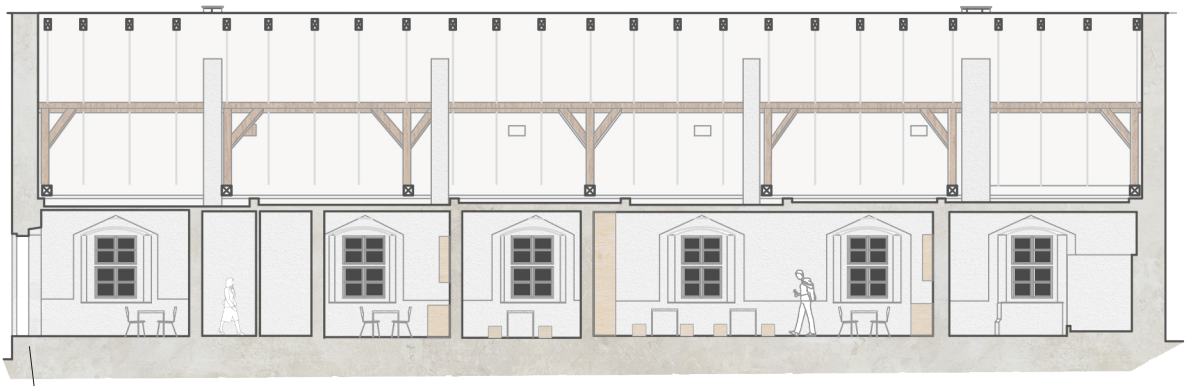

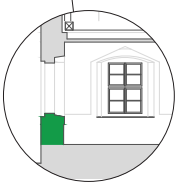

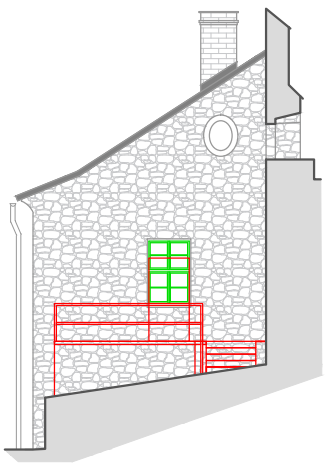

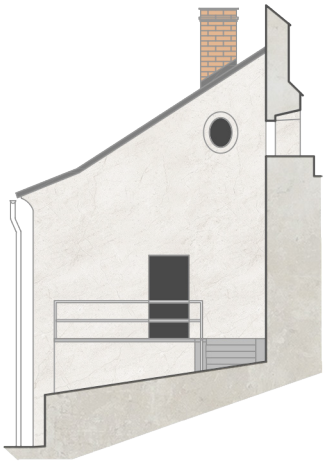

POHLED VÝCHODNÍ

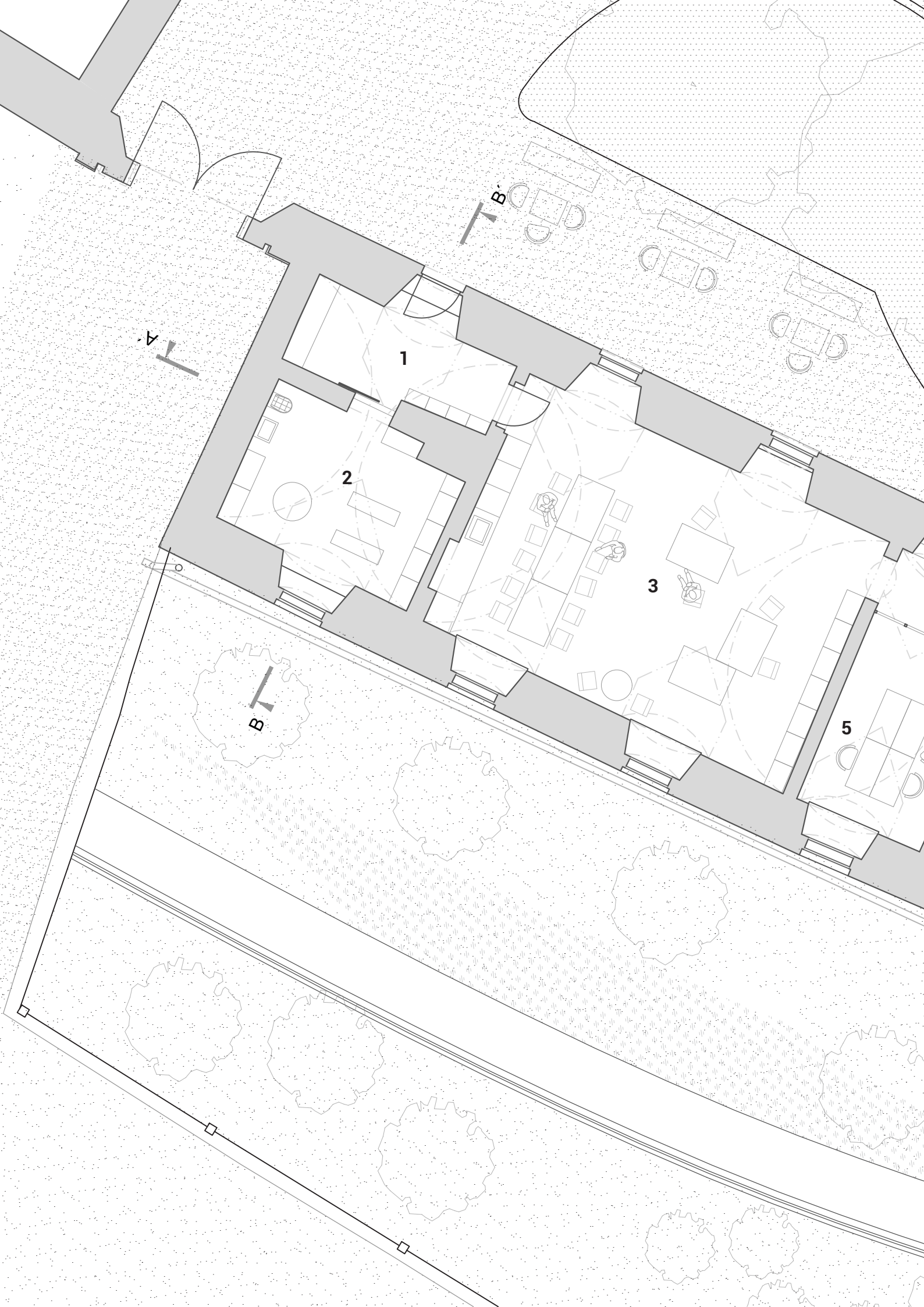
B'
A'
1
2
3
5
B

PŮDORYS 1NP

1 vstupní hala
2 sklad
3 kreativní dílny
4 kreativní dílny
5 chodba
6 dílna na keramiku
7 hygienické zázemí
8 kreativní dílny

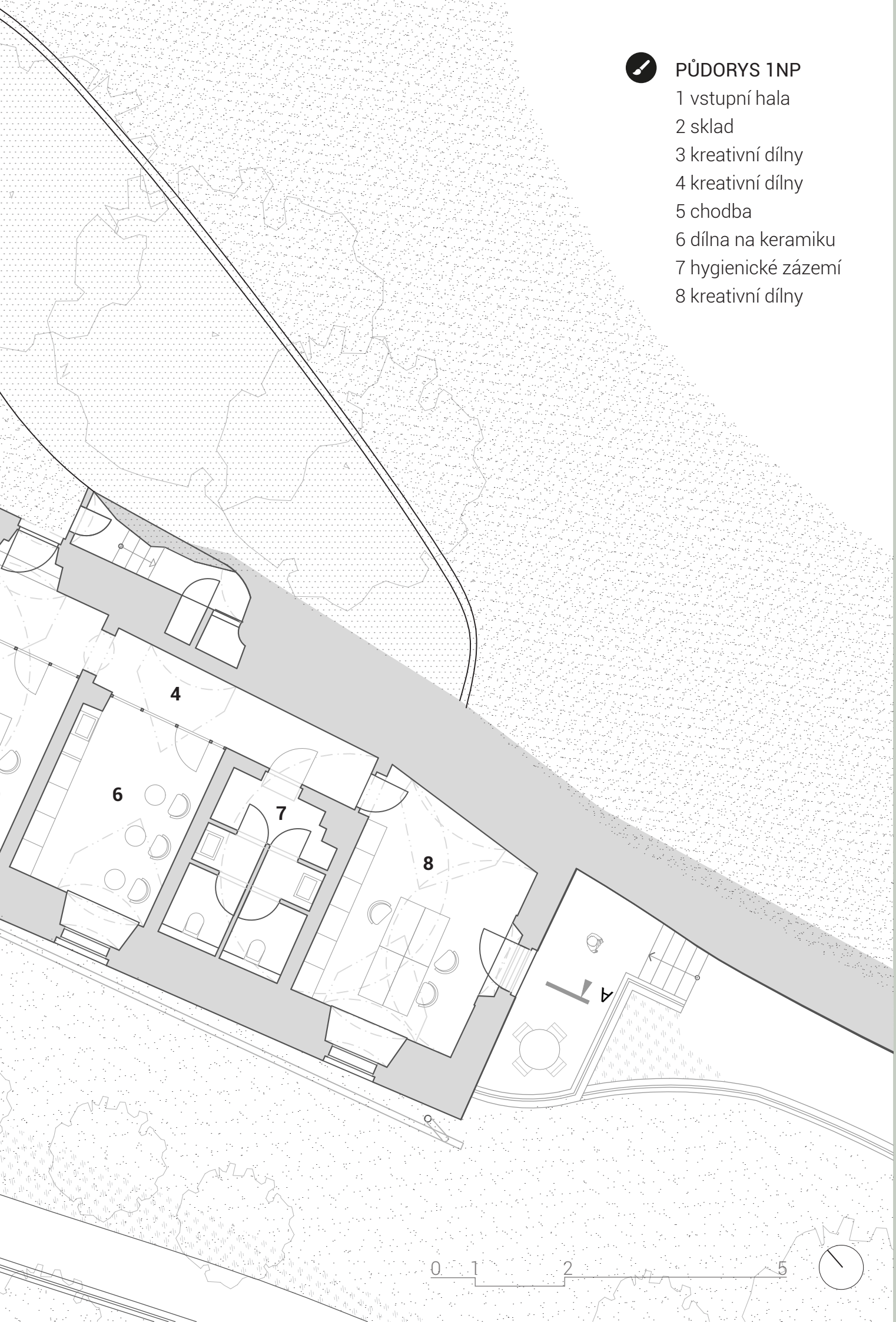

ÚŘEDNICKÝ TRAKT

Budova při hlavním vstupu nádvoří edukačního centra slouží jako zázemí administrativy. Vertikální komunikací je dále přístup k části věnované ubytování. Ubytovací jednotky mají vlastní koupelnu, schodištěm jsou odděleny od veřejných prostor edukačního centra a východní chodbou je možnost vstupu na soukromou zahradu.

Samotné edukační centrum tvoří budovy severní a východní části. V parteru východní části je pro veřejnost navržena kavárna s posezením v arkádové ochozy. Spoj místností severní a východní budovy v přízemí tvoří studovna, ze které je možný vstup do Piccolominské zahrady.

Druhé podlaží sestává z dlouhé chodby s přístupem do samostatných tříd. Stěny úřednického traktu zdobí pozůstatky vrstev původních omítek, které jsou nejvíce patrné z chodby. Doplněná dřevěná lavice se táhne po celé spojovací chodbě a slouží pro občasné studium a odpočinek. Jednou ze zachovaných místností je kuchyňka s historickými kamny.

Na druhém podlaží východní budovy je největší sál v areálu. Cílem v této části bylo vytvořit variabilní prostor pro studium. V této části byly rekonstruovány i okenní otvory směrem k chodbě. Zděné příčky byly nahrazeny otočnými panely, které zajišťují flexibilitu. Panely jsou odjímatelné z dřevěné rámové konstrukce s polykarbonátovým vyplněním. Dalším zachovaným prvkem v objektu je původní točité schodiště u turionu, které je viditelné ze spojovací chodby prosklenými dveřmi.

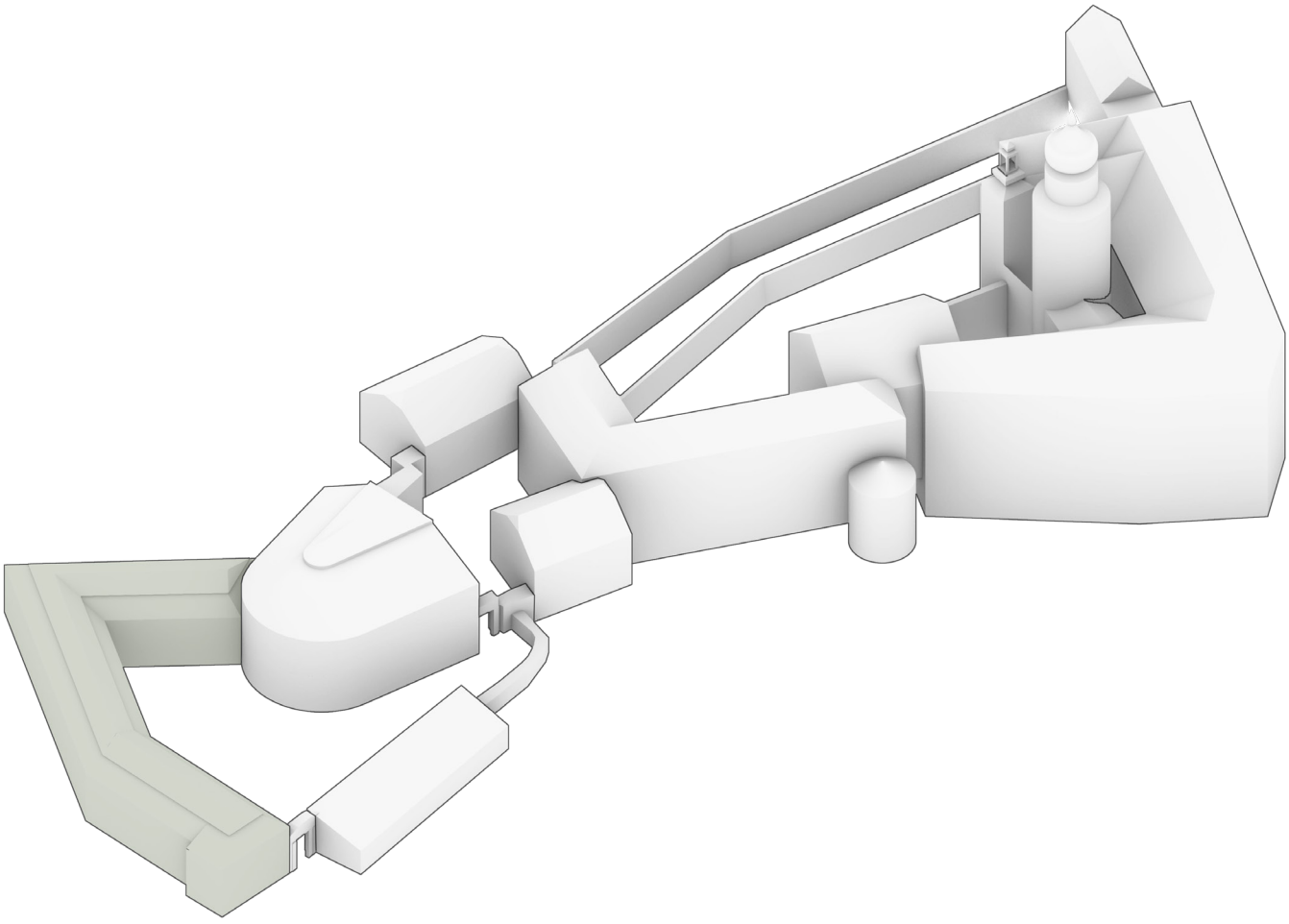

PŮDORYS 1NP

PŮDORYS 2NP

A
A
C
2
3
2
3
2
1
3
4
B

PŮDORYS 1NP

EDUKAČNÍ CENTRUM

1 studovna/knihovna
2 sklady
3 vertikální komunikace
4 kavárna
5 sklad kavárny
6 zázemí pro zaměstnance
7 hygienické zázemí

ADMINISTRATIVA

1 vstupní hala
2 hygienické zázemí
3 kancelář
4 čajová kuchyňka

A mlat
B kamenná dlažba

0 1 2 5

A
A'
C
C'
1
2
3
4
5
1
2
3
2
2
2
1

PŮDORYS 2NP

EDUKAČNÍ CENTRUM

1 hlavní komunikace/chill zóna
2 sklad
3 vertikální komunikace
4 čajová kuchyňka
5 hygienické zázemí
6 třída
7 multifunkční sál

UBYTOVÁNÍ

1 vstupní hala
2 pokoj s koupelnou
3 úklidová místnost

0 1 2 5

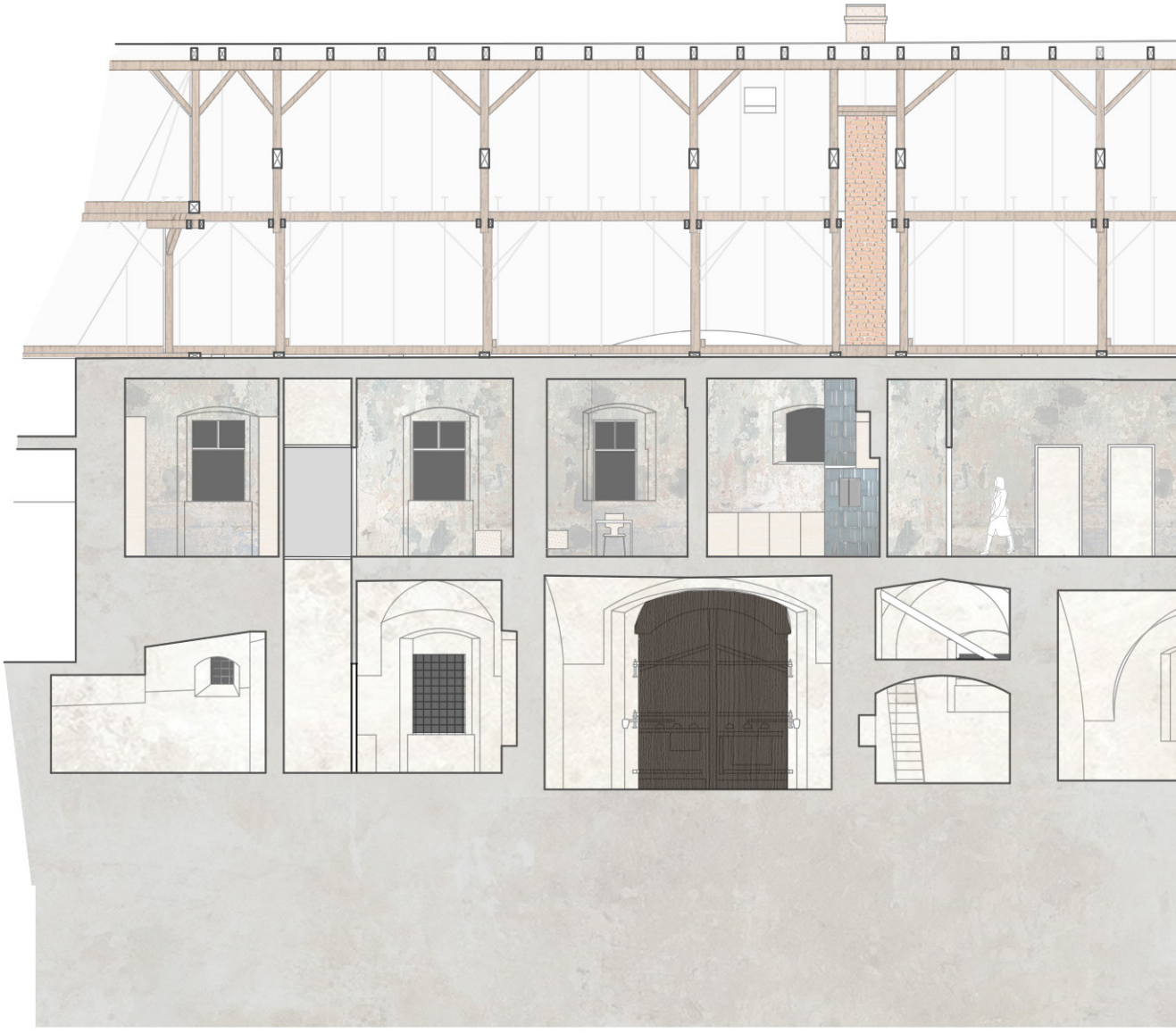

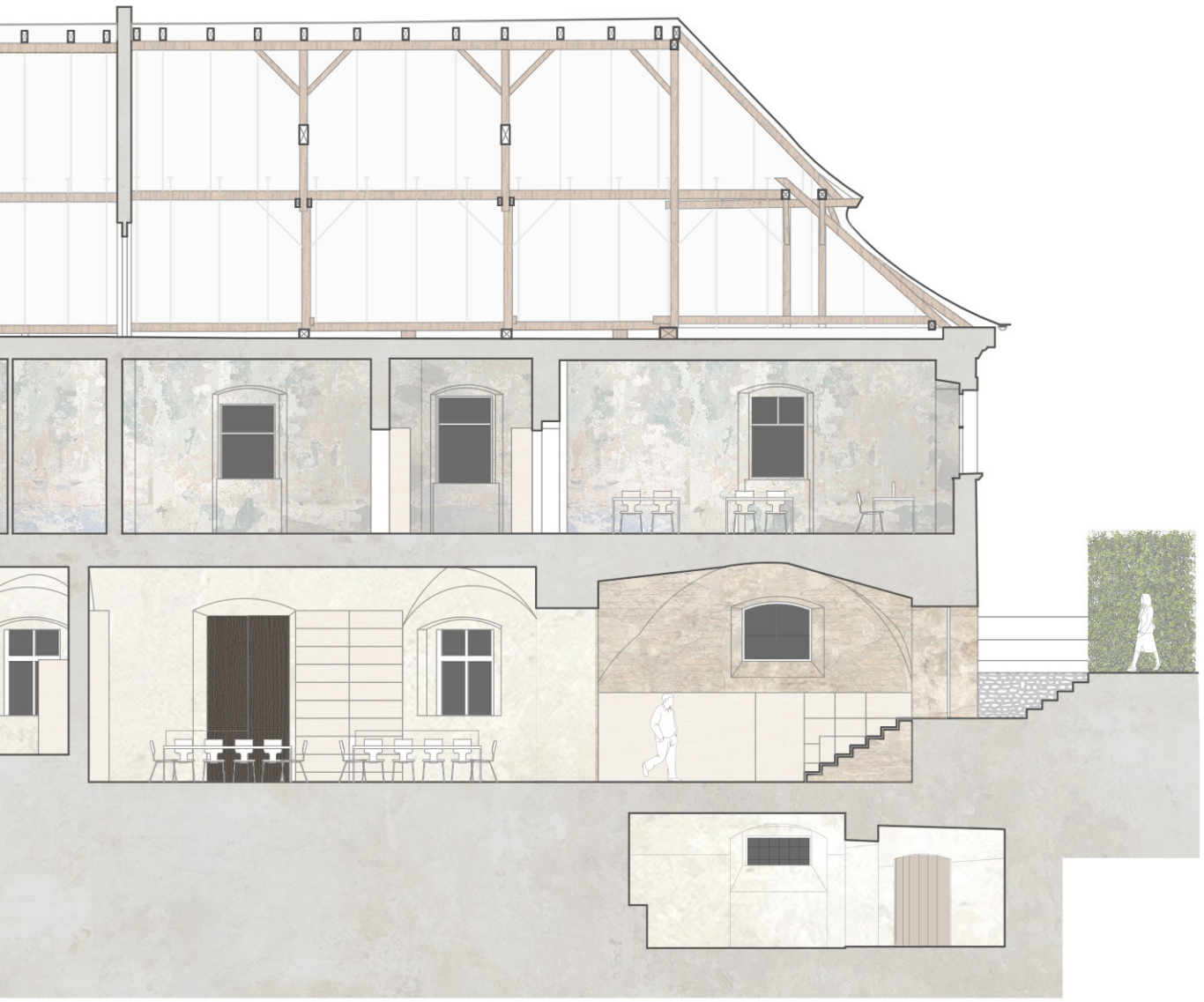

0 1 2 5

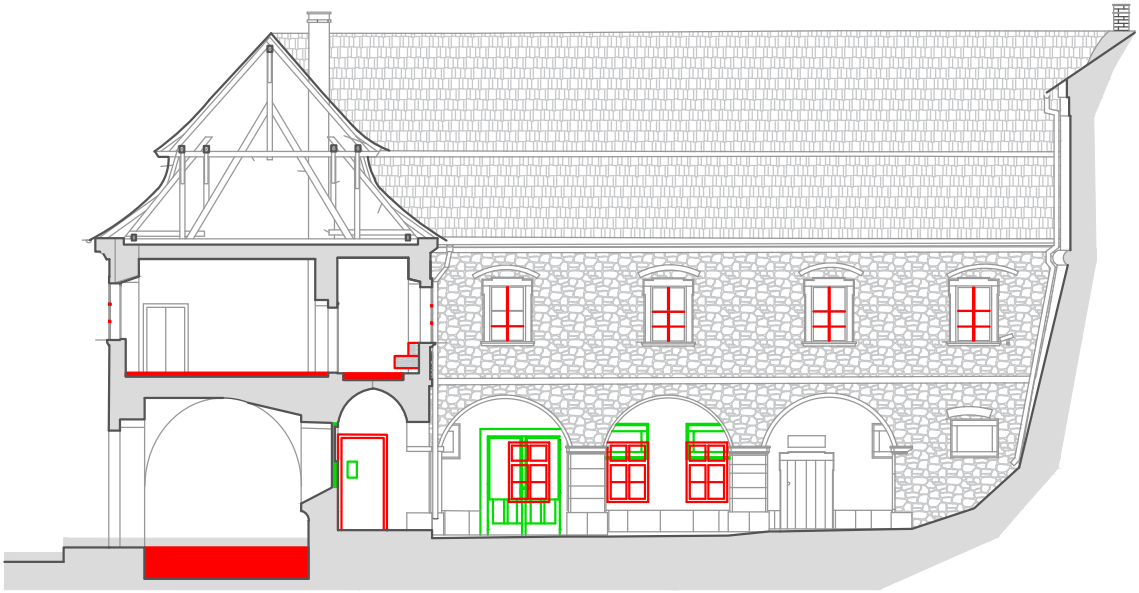

POHLED JIHOVÝCHODNÍ

POHLED JIHOVÝCHODNÍ

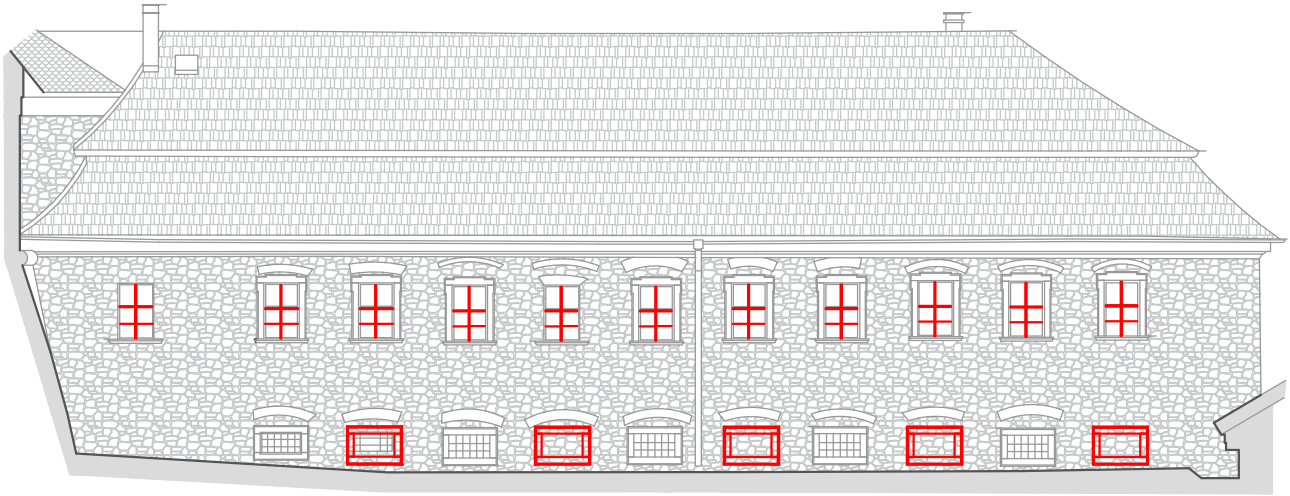

POHLED SEVEROZÁPADNÍ

POHLED VÝCHODNÍ

ÚŘEDNICKÝ TRAKT

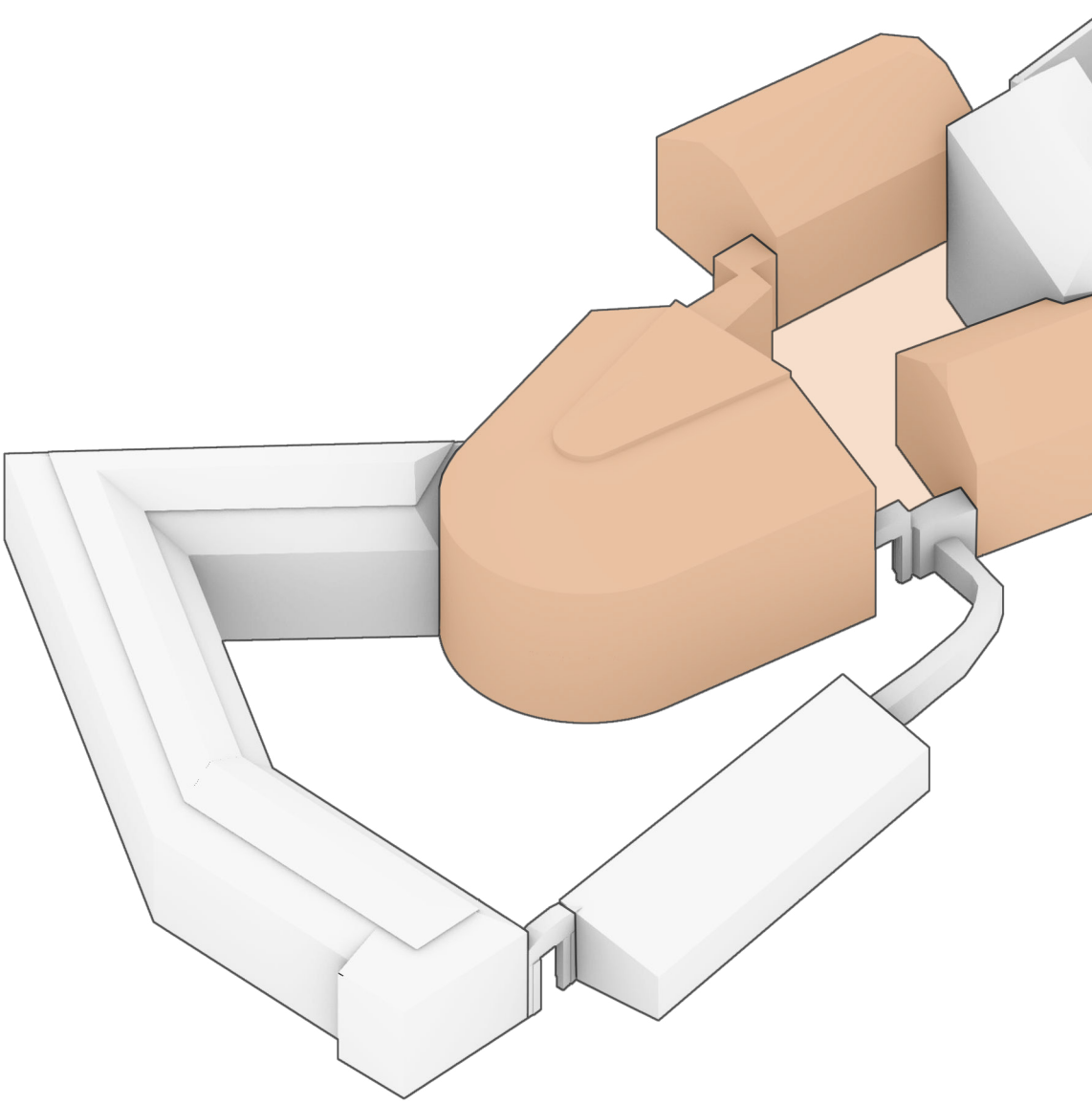

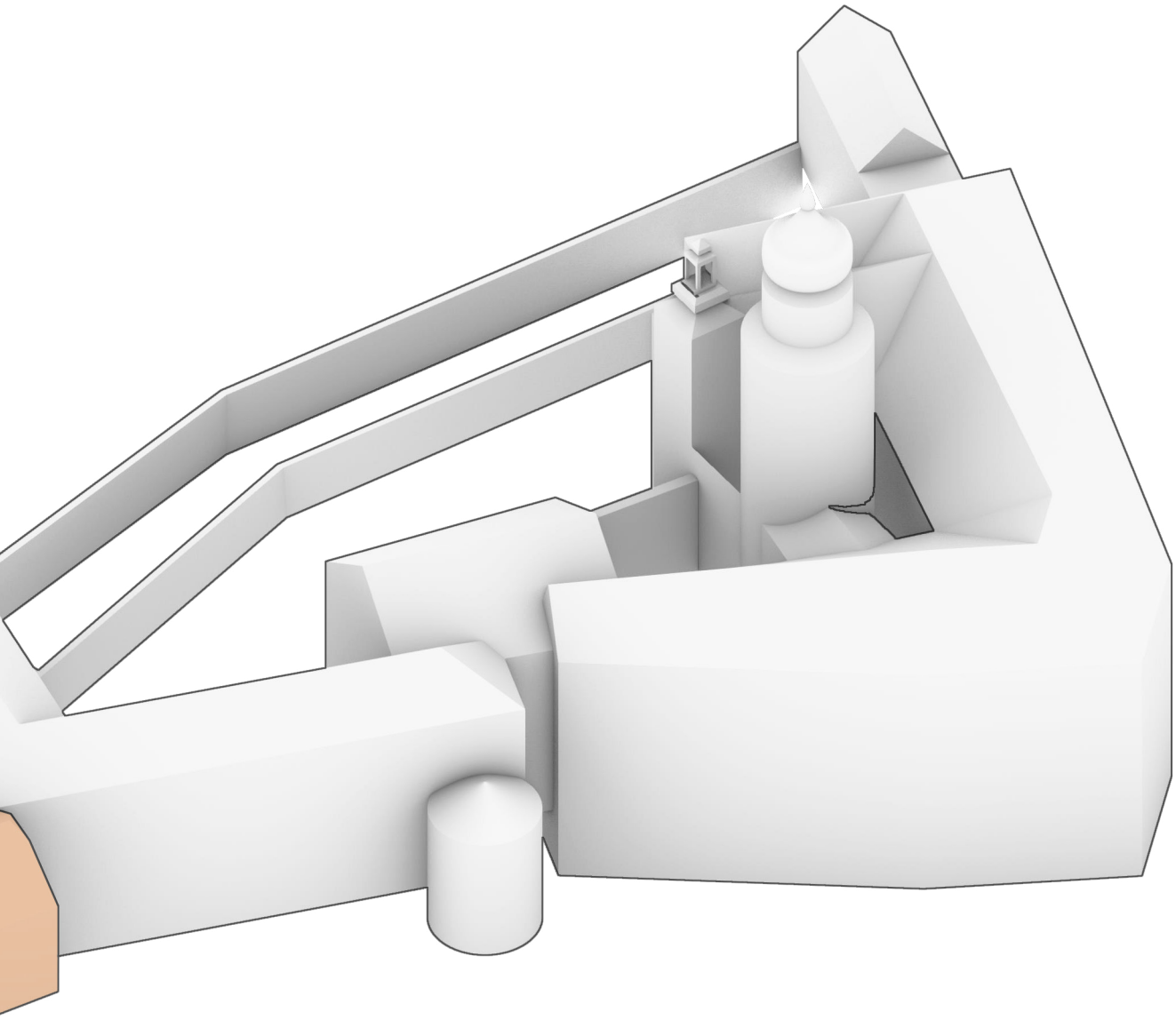

TURION

Mohutná dělostřelecká bašta patří do expozičního okruhu. První podlaží bylo očištěno od přebytečných příček, aby se dosáhlo flexibility a prosvětlení prostoru pro expozice.
Původní třílodní prostor s křížovými klenbami sloužil jako stáj pro zámecké koně, což je vidět i na zachovaných napajedlech ve zdivu a žlabech v podlaze.

Přístup na druhé podlaží je ze schodiště v exteriérovém přístavku. Podkovovitý půdorys je rozčleněn na vstupní část s hygienami a schodištěm, v centrálním prostoru „divadlo“, za kterým jsou skladební prostory. Představení lze sledovat iz vyvýšeného ochozu. Přístup na ni vede ze vstupní haly, kde je schodiště vloženo do buněk hygienického zázemí.

Vložený mobiliář materiálově doplňuje původní interiér, dřevo, kov a sklo harmonizuje s charakterem turionu. Vertikální propojení pokračuje až do podkroví, kde lze pozorovat kompletně zachovaný krov a výstavy z „vyhlídkové kostky“.

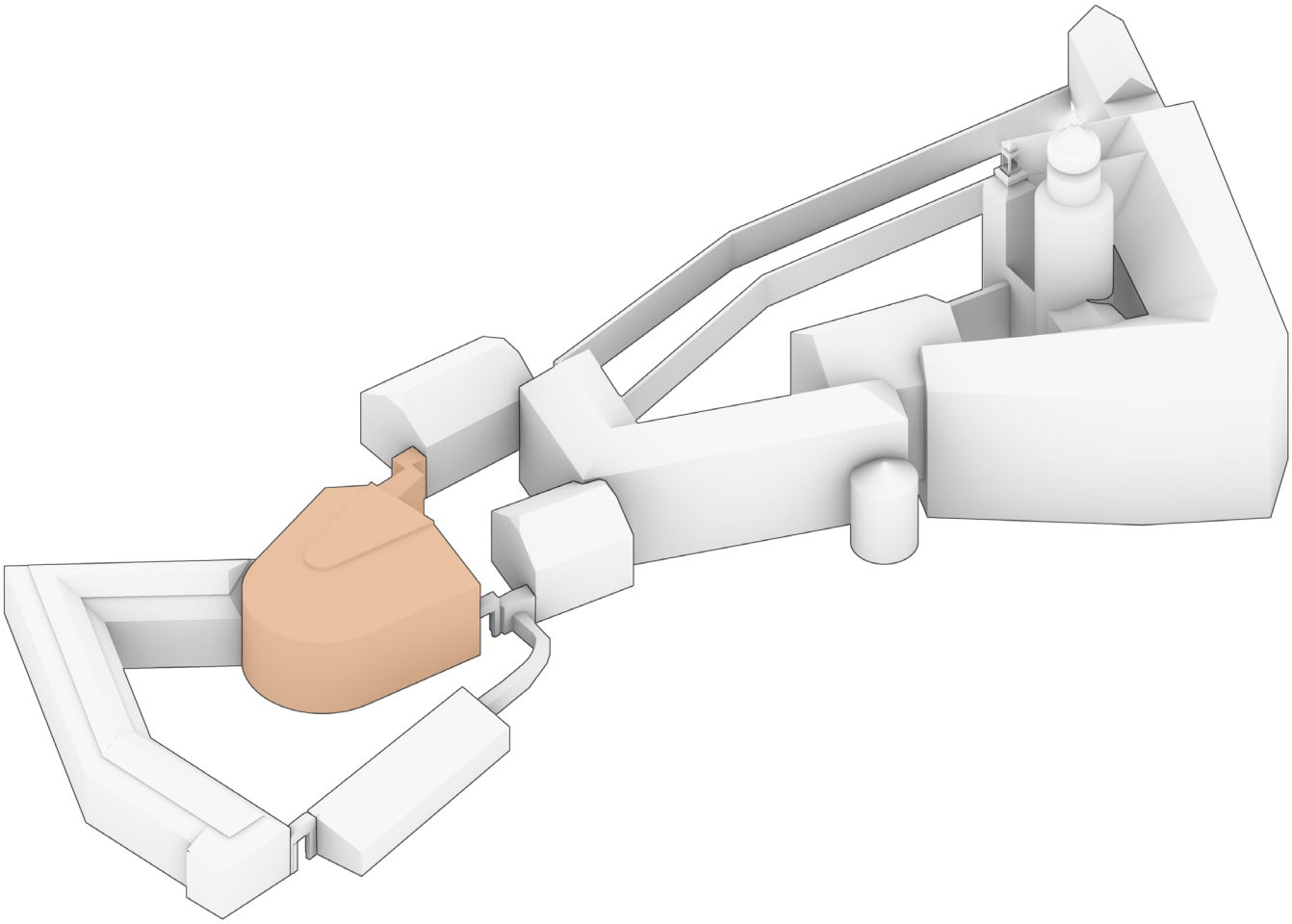

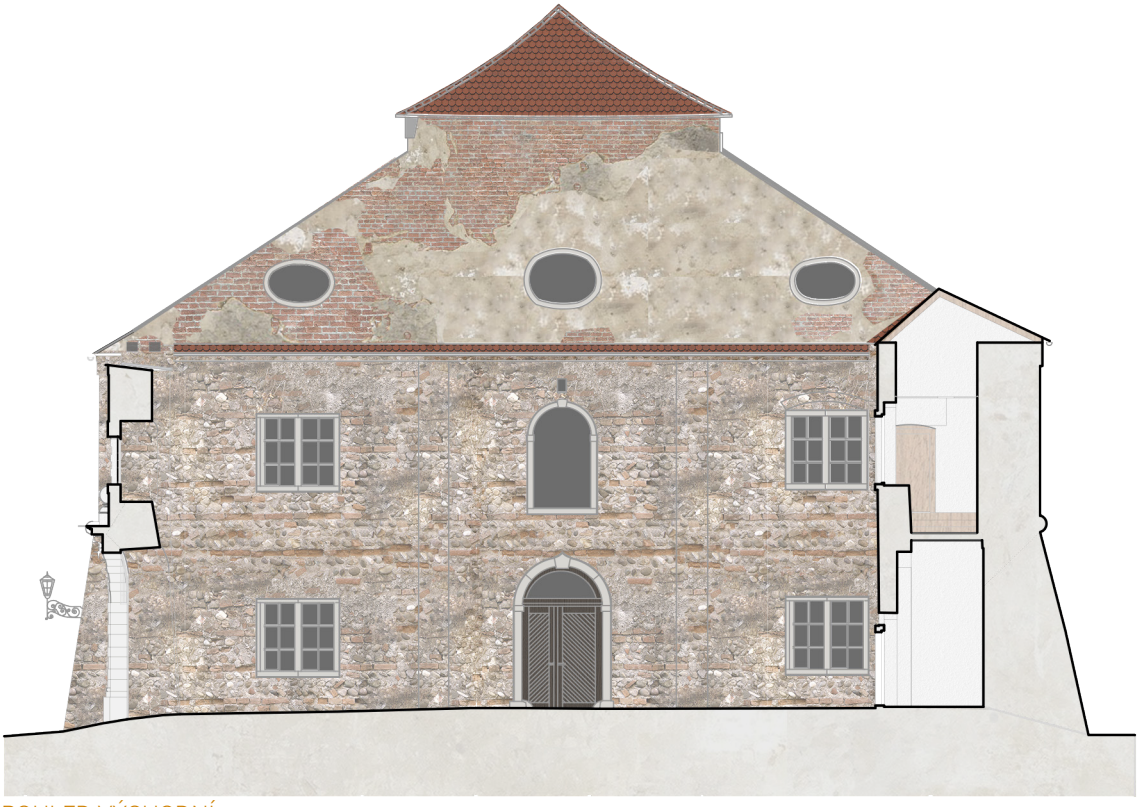

POHLED VÝCHODNÍ

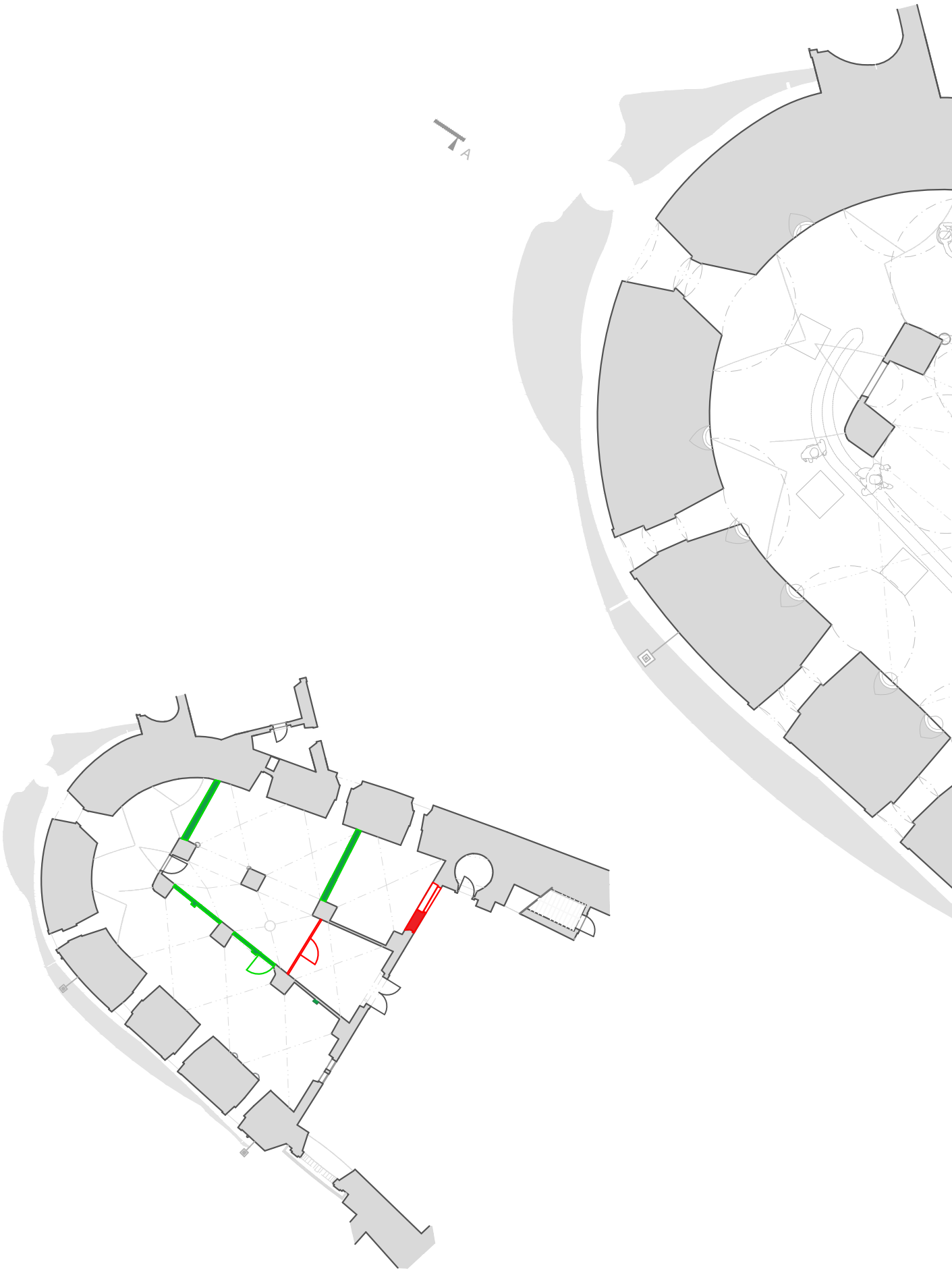
A

PŮDORYS 1NP

1 vstupní hala

2 výstavní prostor

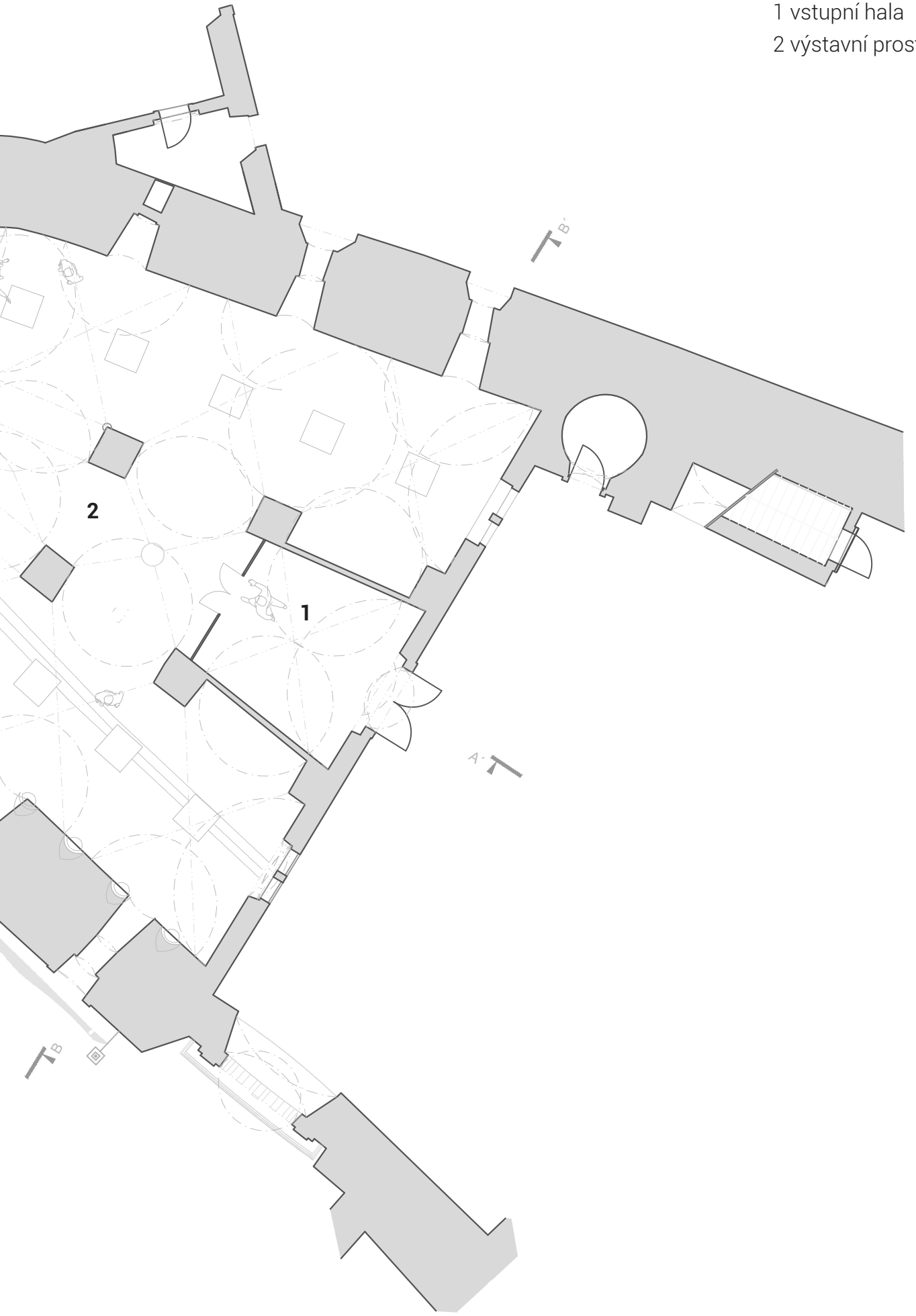

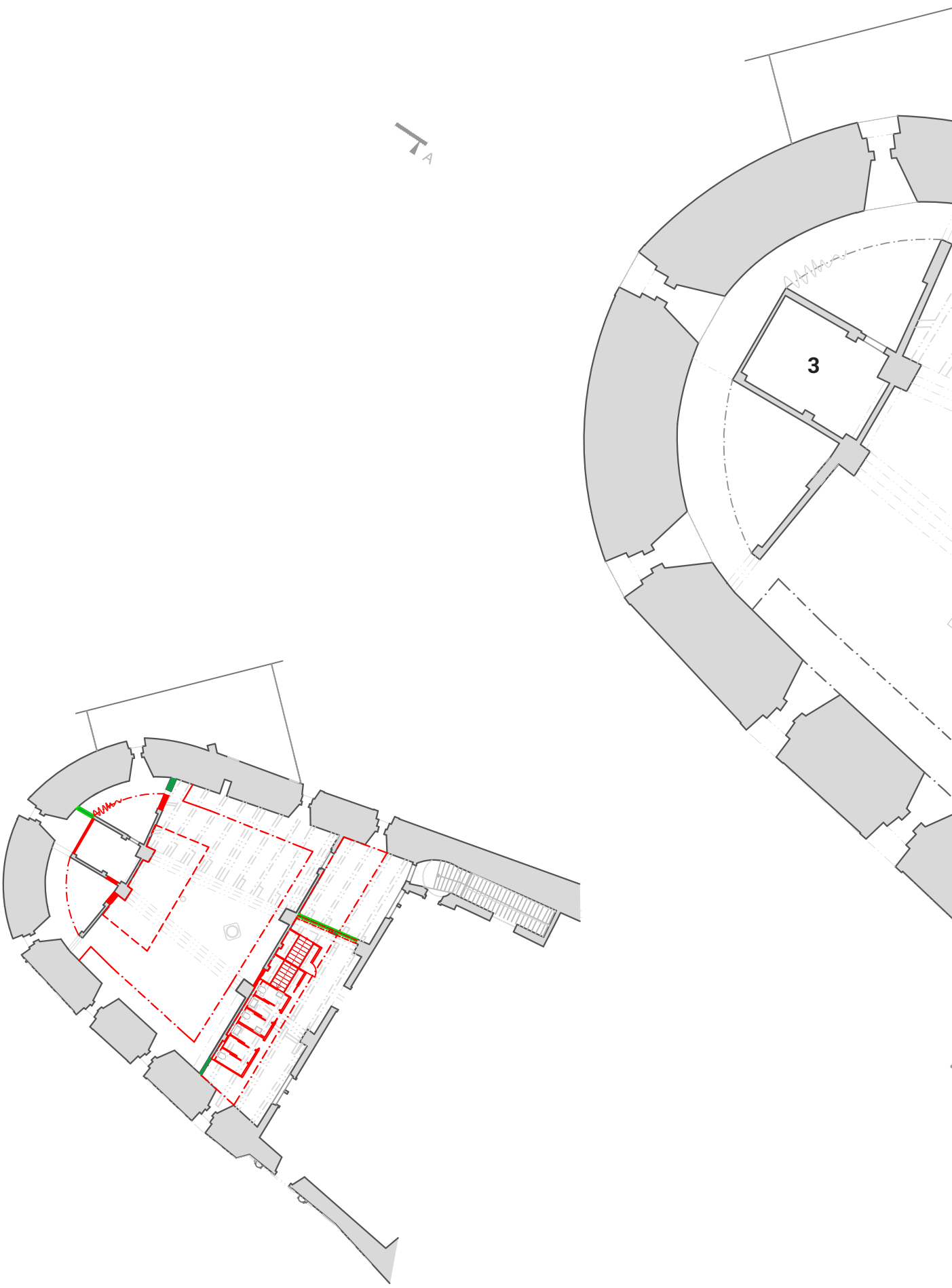
A
3

PŮDORYS 2NP

1 vstupní prostor
2 hygienické zázemí
3 sklady
4 výstavní prostor, divadlo

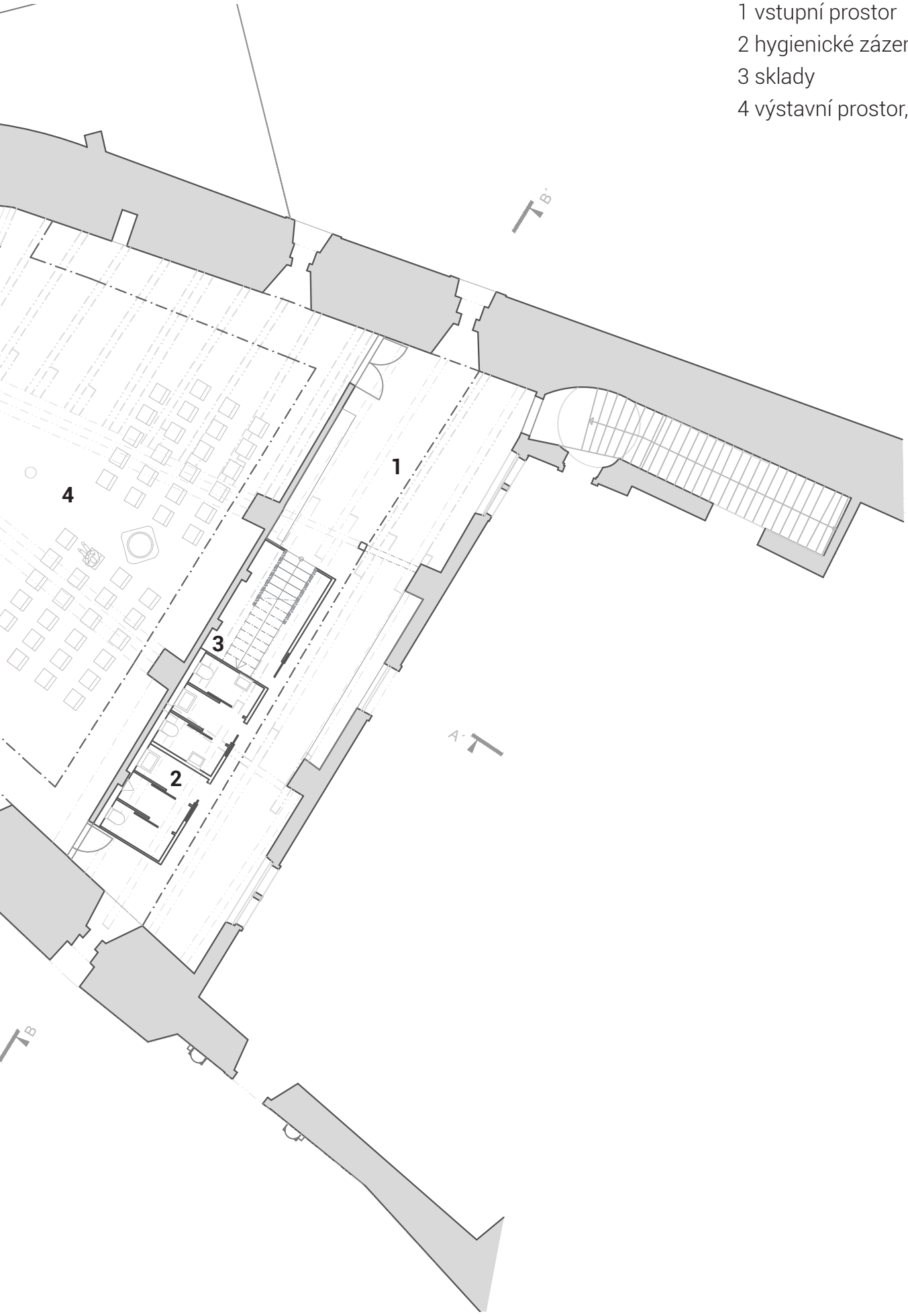

0 1 2 5

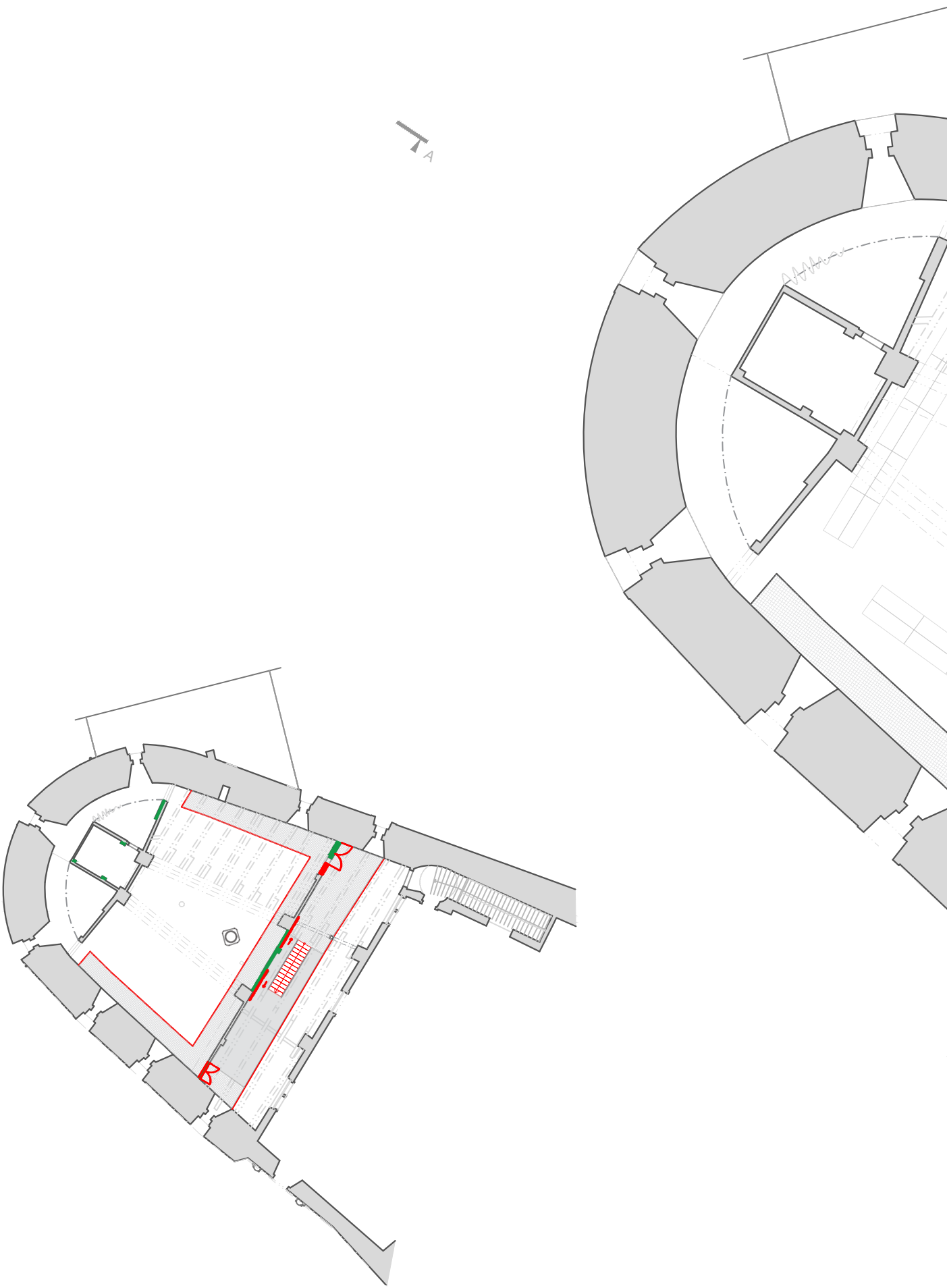
A

MEZIPODLAŽÍ 2NP

1 ochoz/galerie

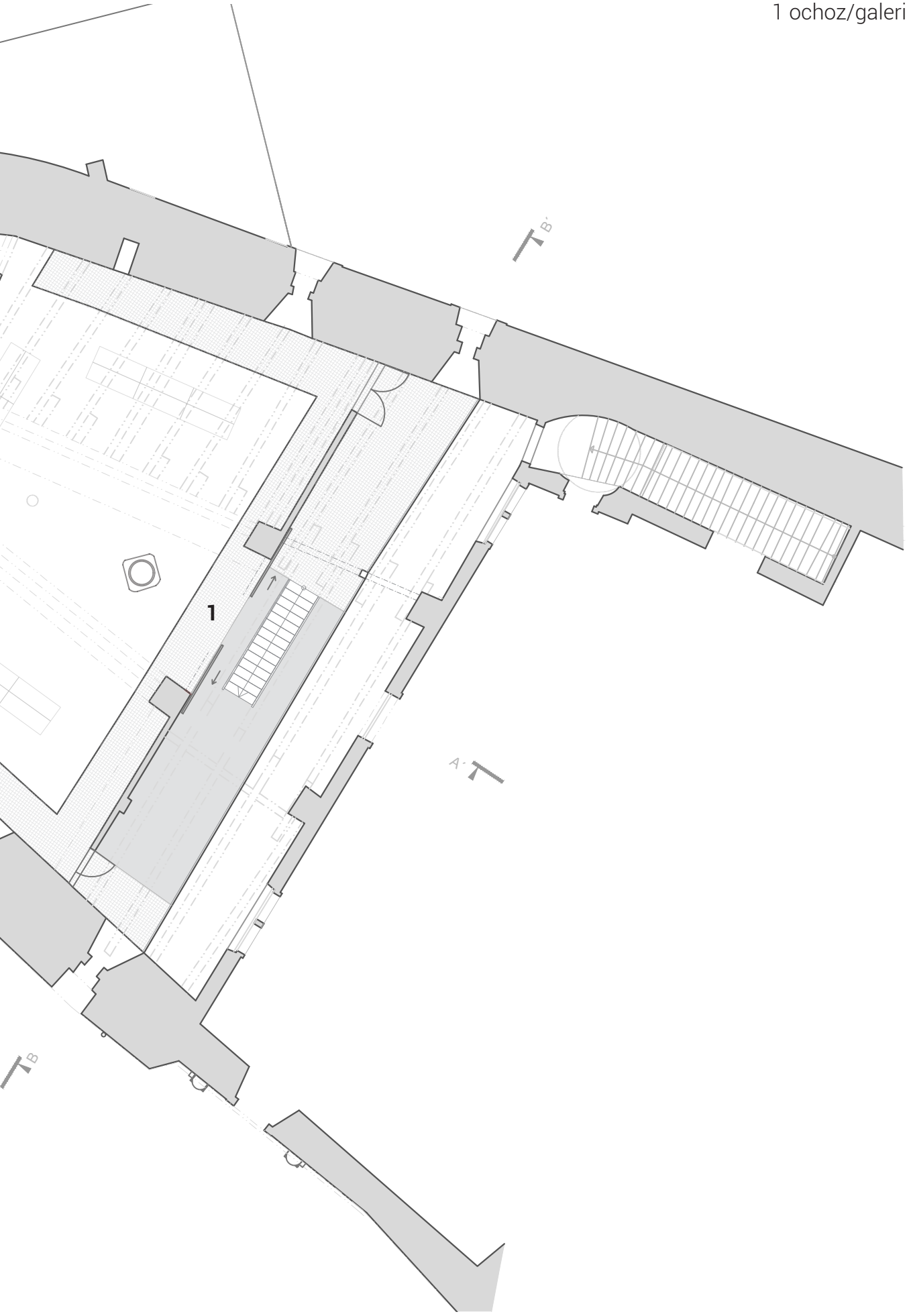

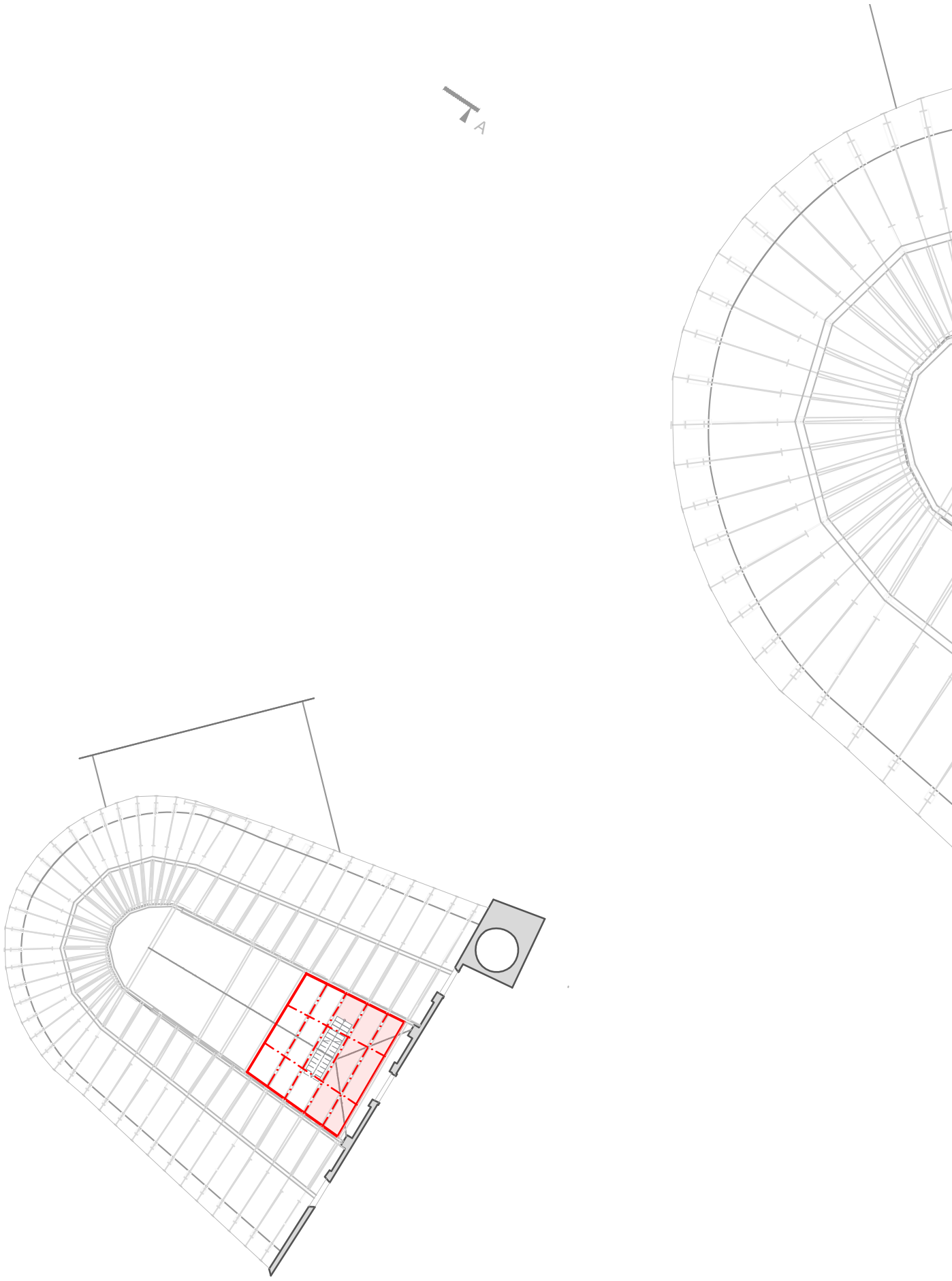
A

PODKROVÍ 3NP

1 vyhlídková kostka

2 výstavní prostor

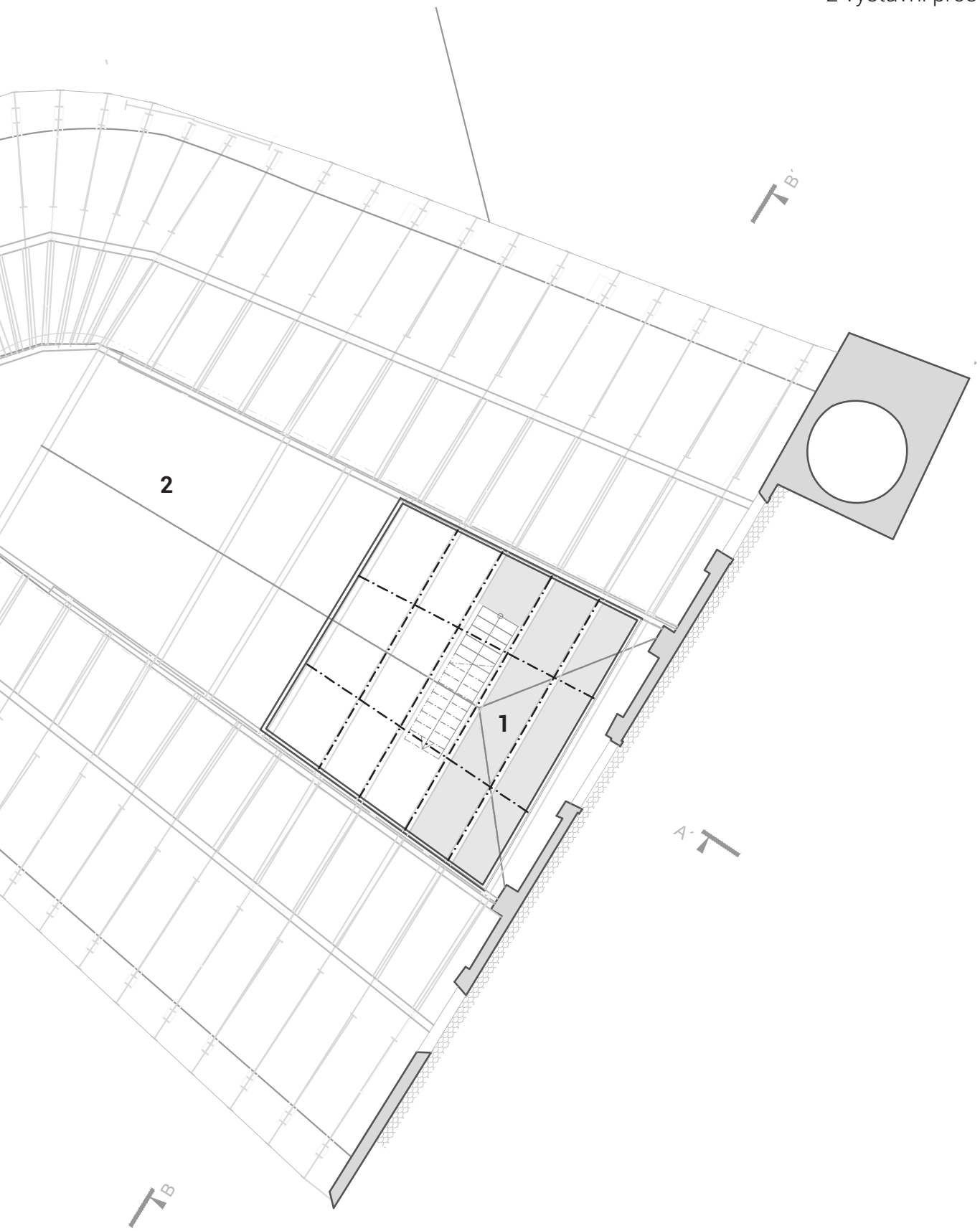

0 1 2 5

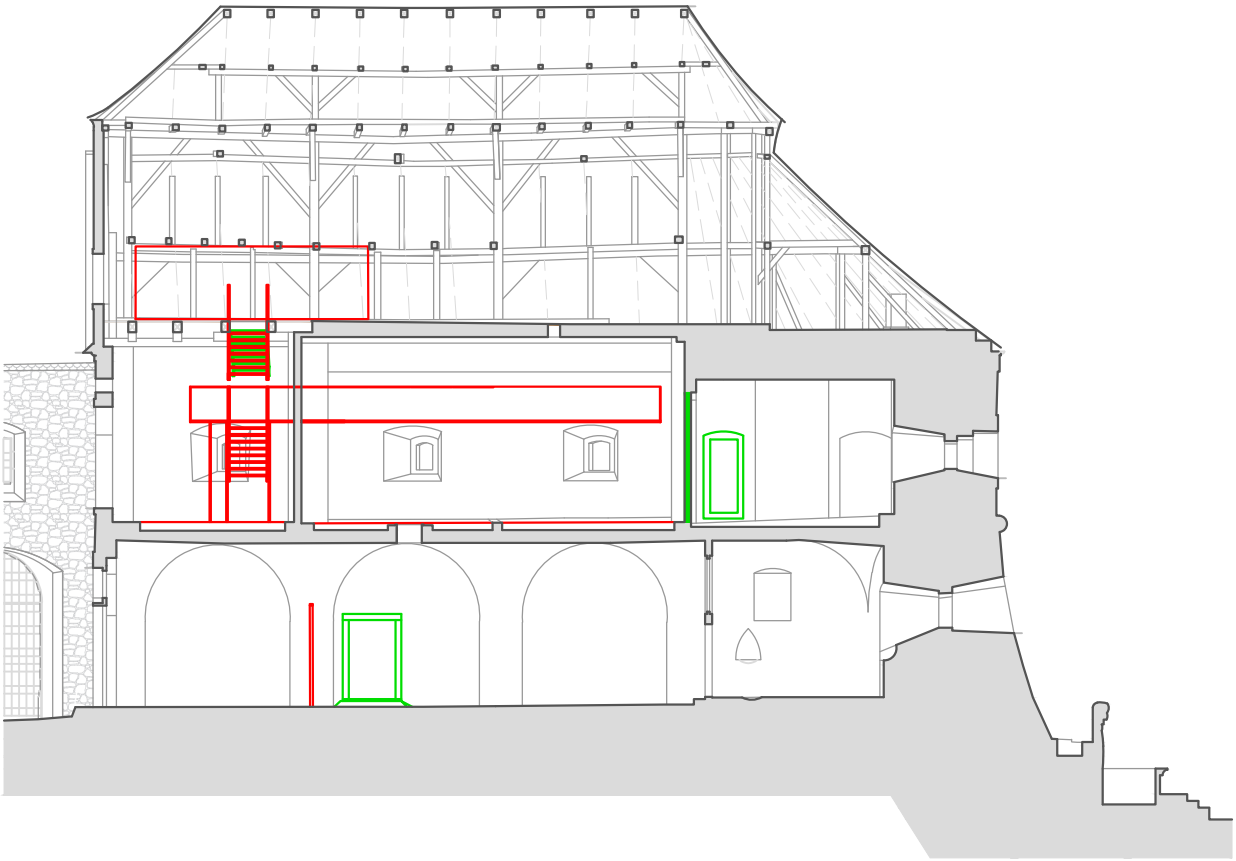

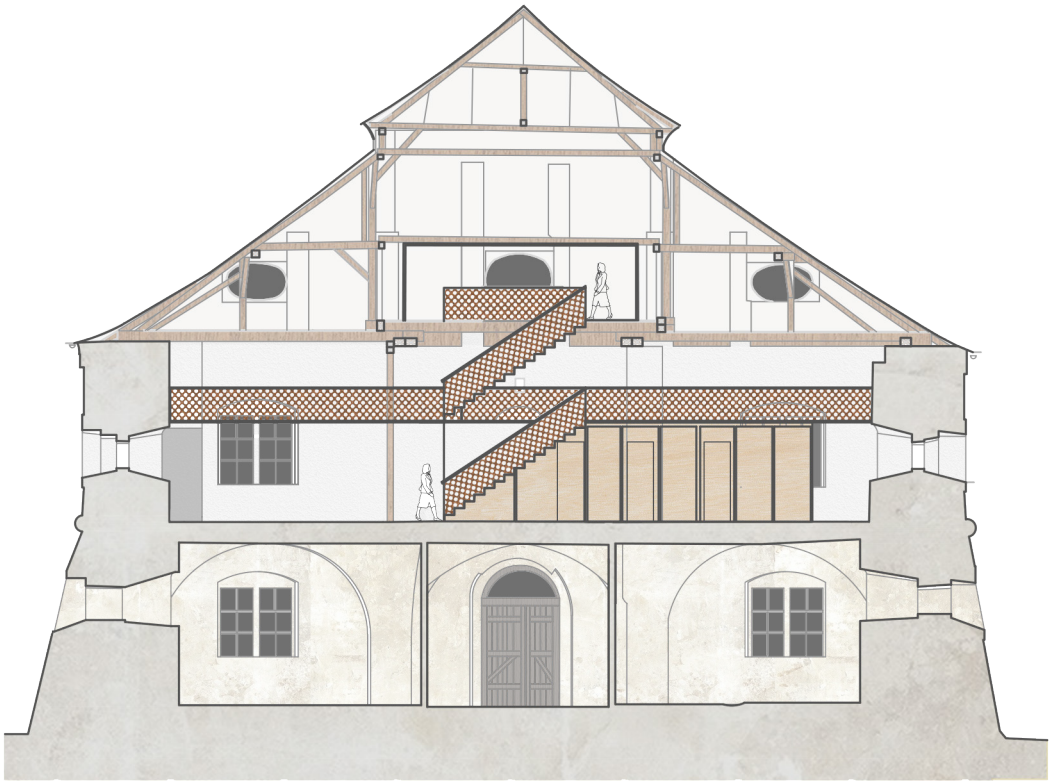

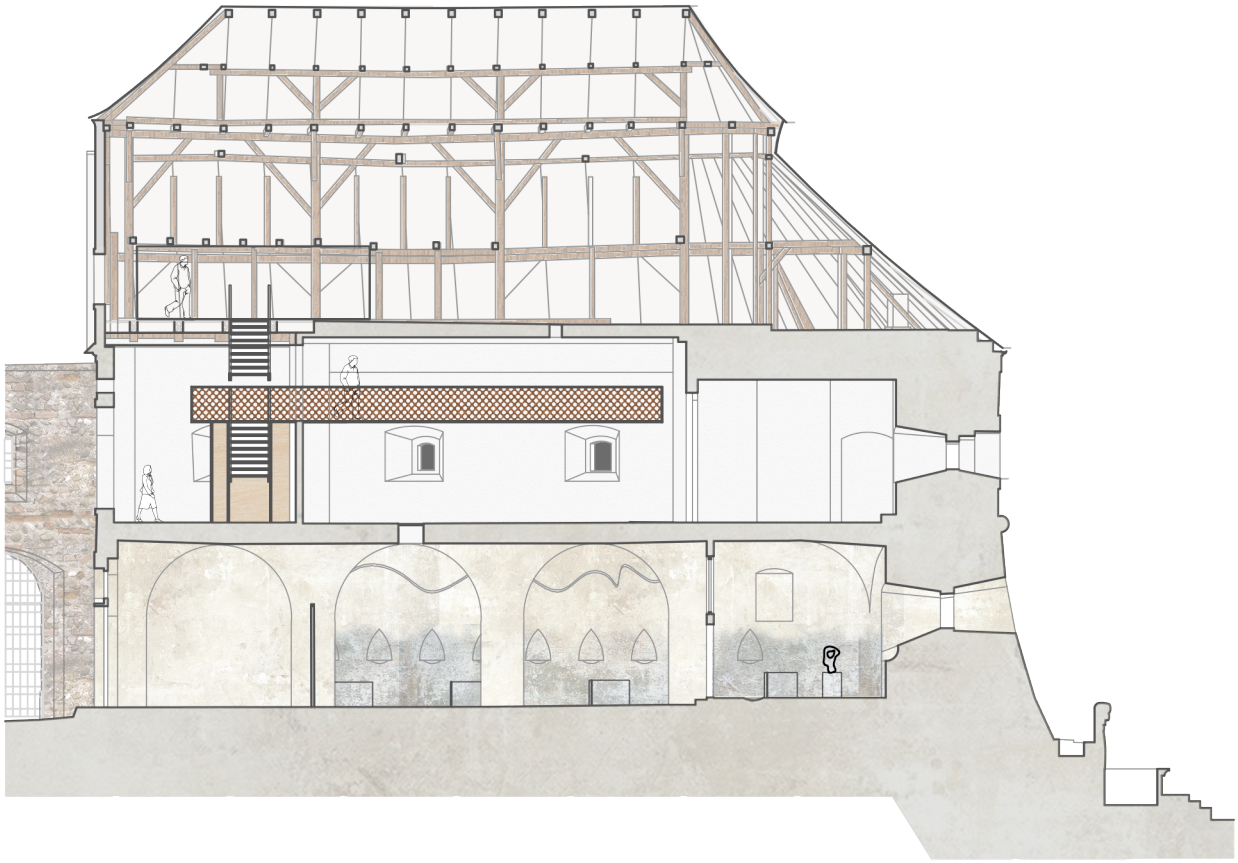
0 1 2 5

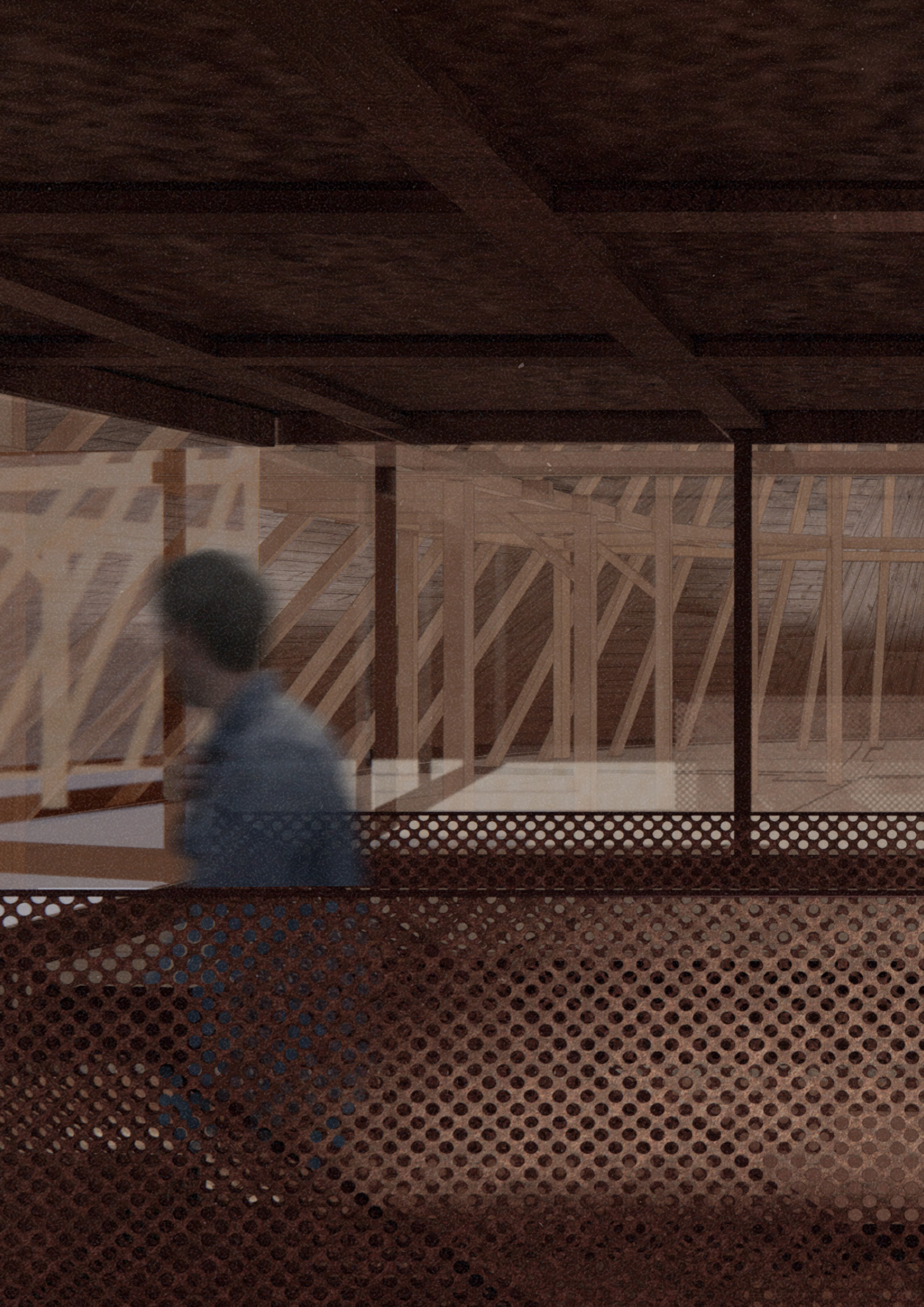

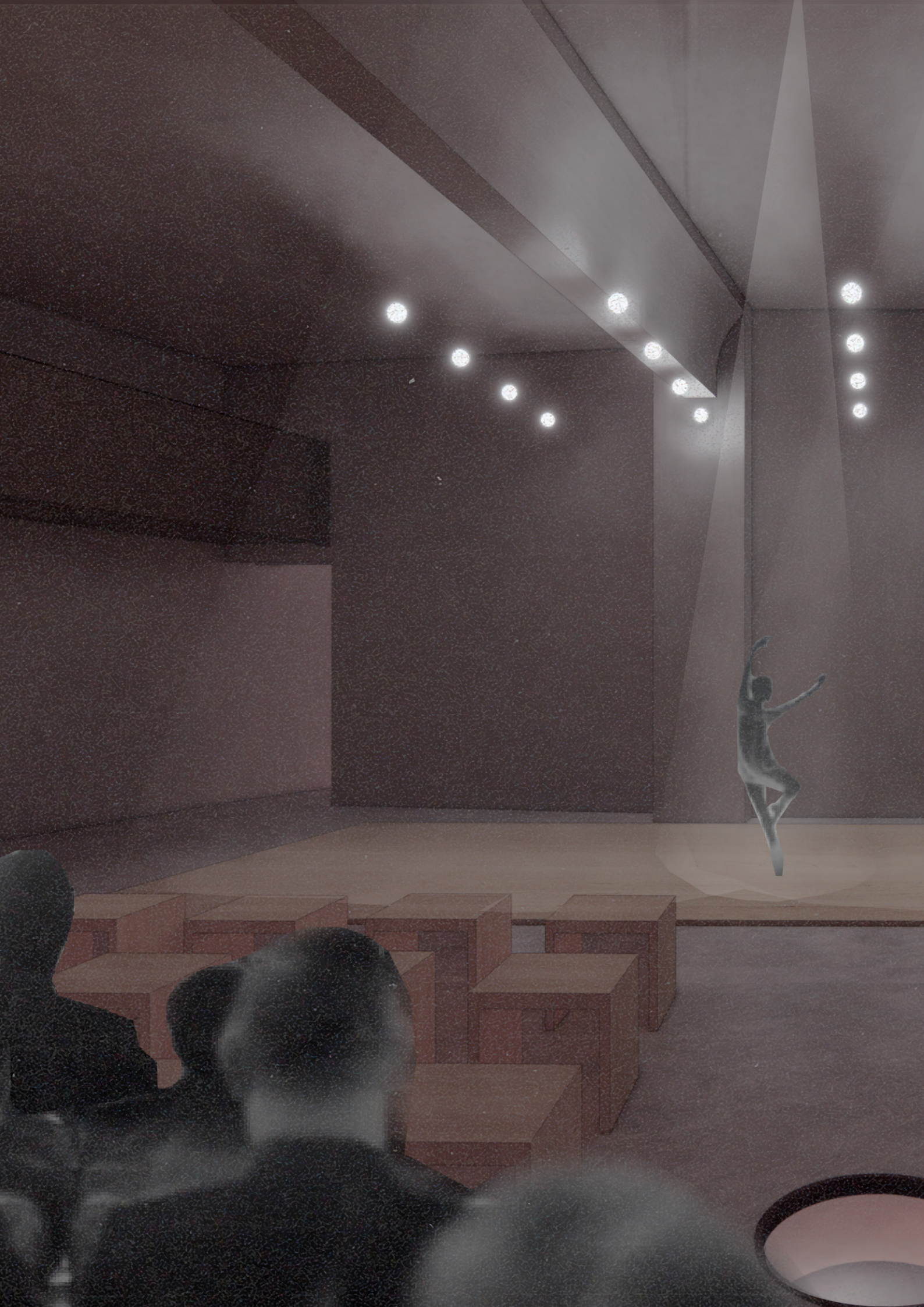

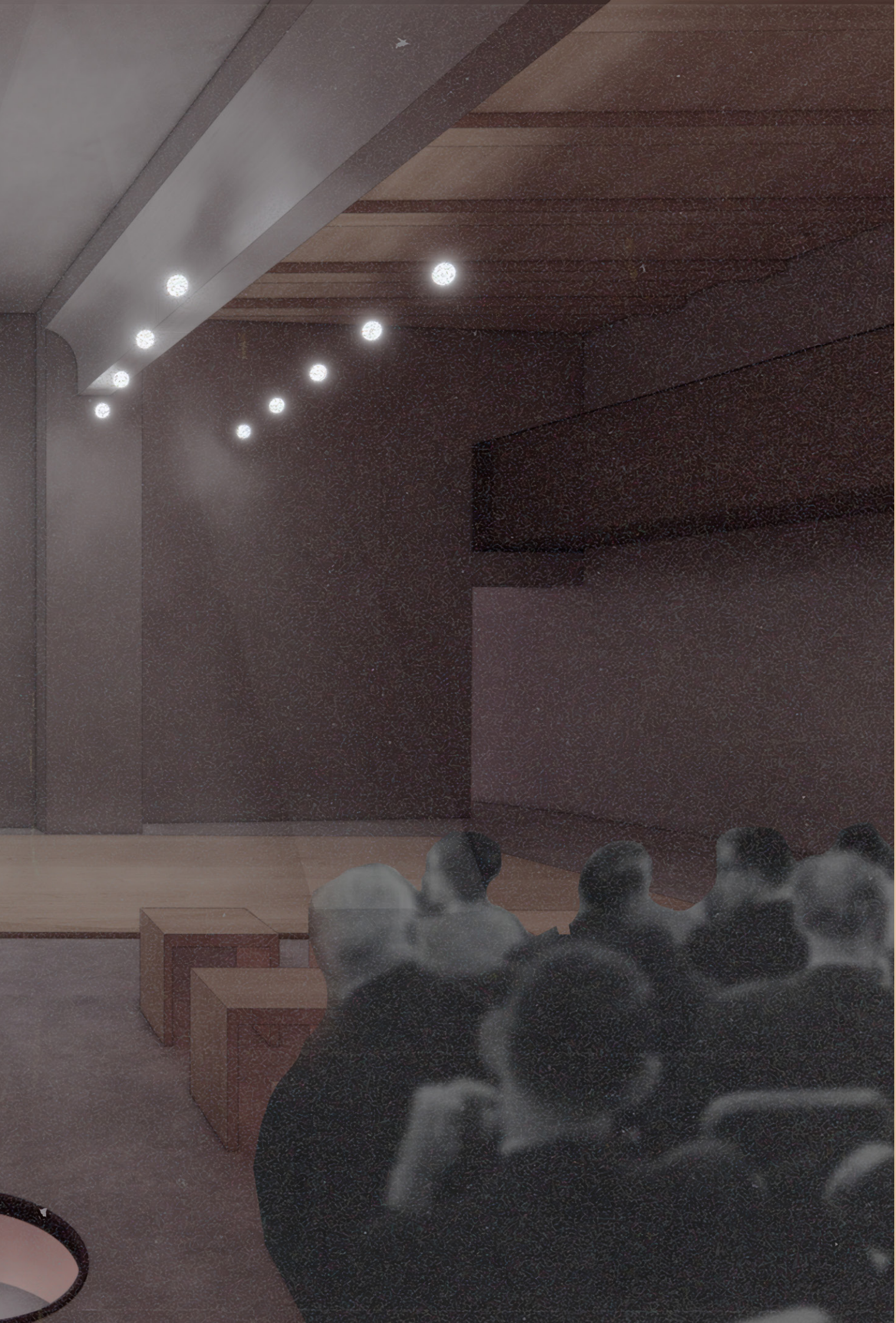

KOSTKA

Trojici doplňuje budova tvz. kostky. S turionem je propojena masivní stěnou s bránou dělící edukační okruh a výstavní okruh.

Přízemí kostky tvoří vstupní hala s točitým schodištěm a bezbariérovou hygienou. Zbytek přízemí vyplňuje sál se zdobenou valovou klenbou s výsečemi. Reprezentativnost a dostupnost sálu je pro návštěvníky využita jako pokladna se suvenýry. Druhé podlaží je přístupné pouze pro zaměstnance zámku. Otevřením prostoru je vytvořeno zázemí pro administrativu s kancelářemi. Kanceláře jsou vymezeny mobiliářem a průhlednými příčkami.

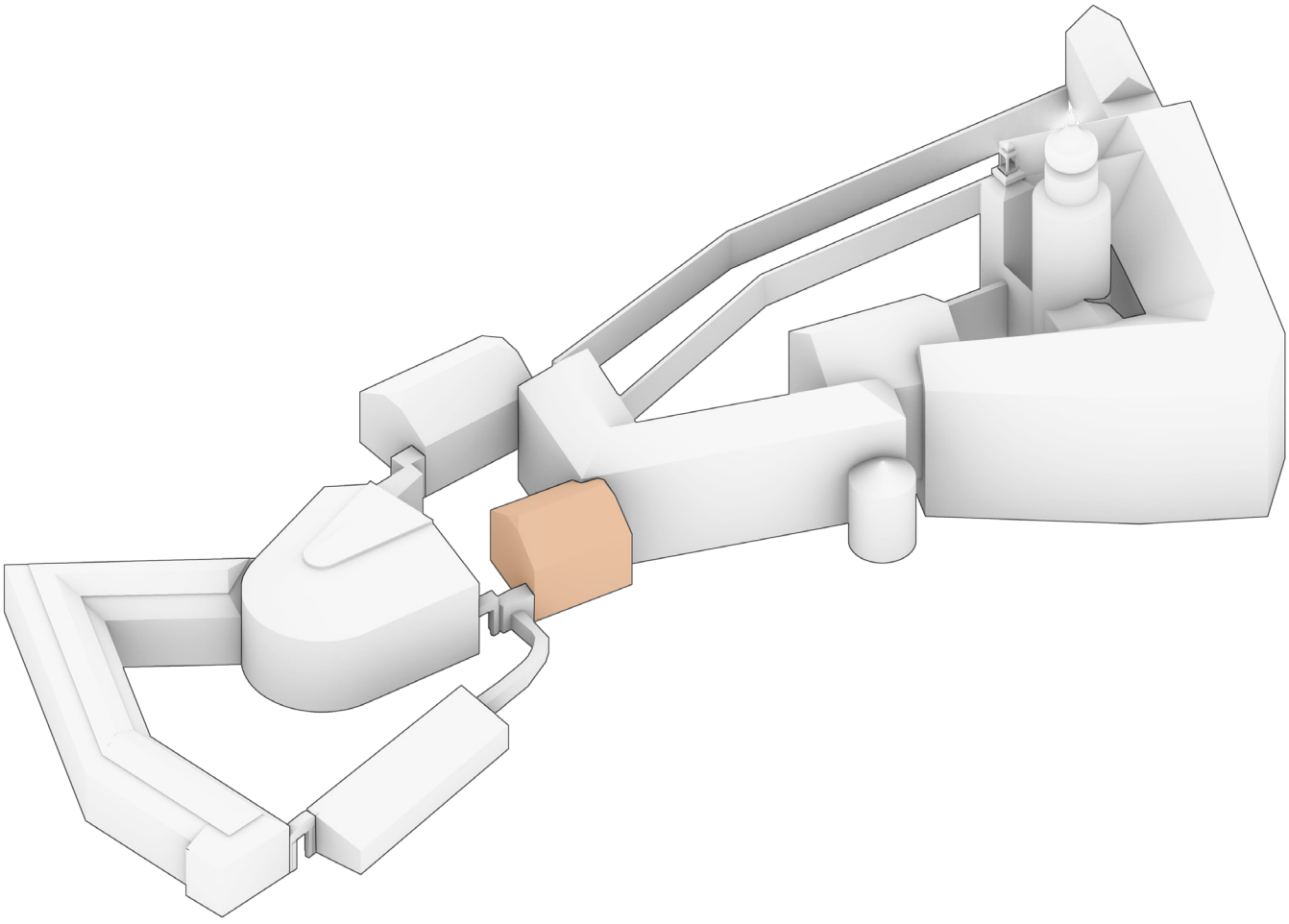

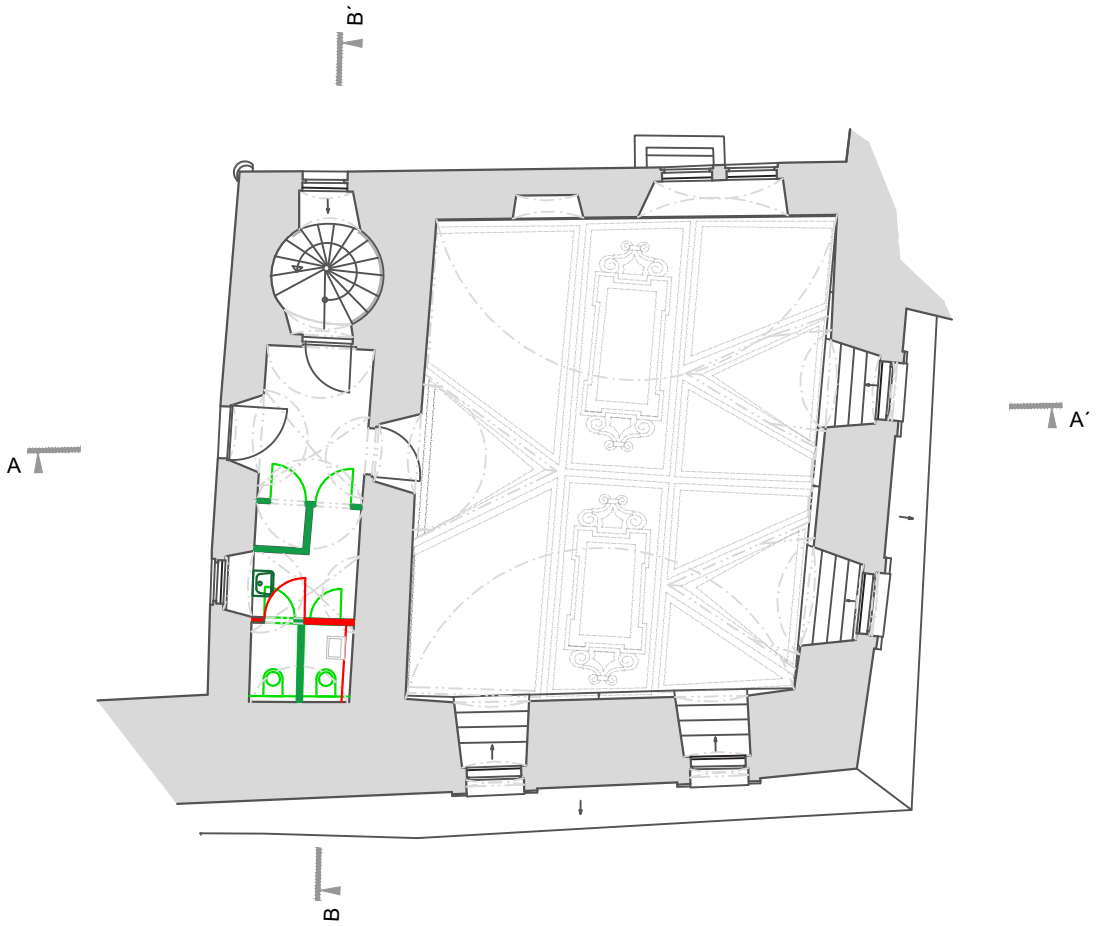
B´
A
A´
B

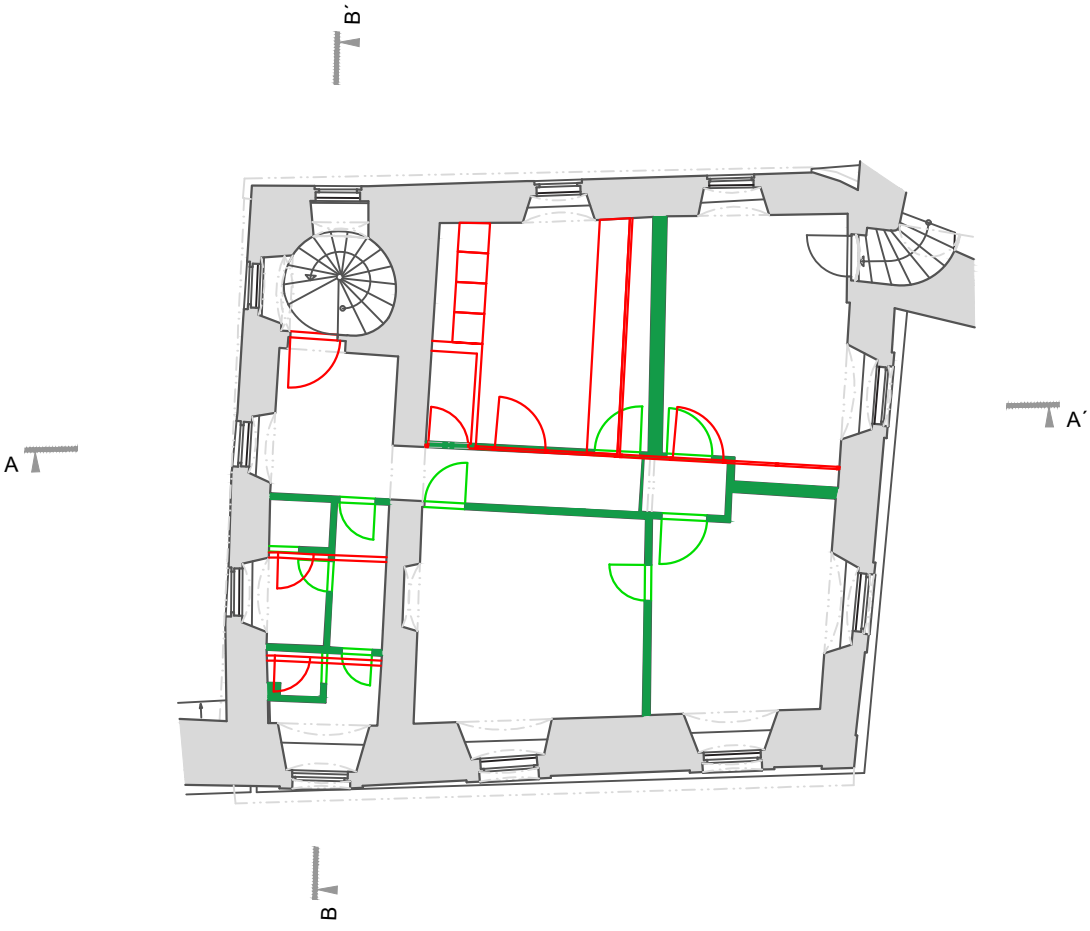
B´
A
A´
B

PŮDORYS 1NP

1 vstupní hala
2 WC
3 pokladna, suvenýry

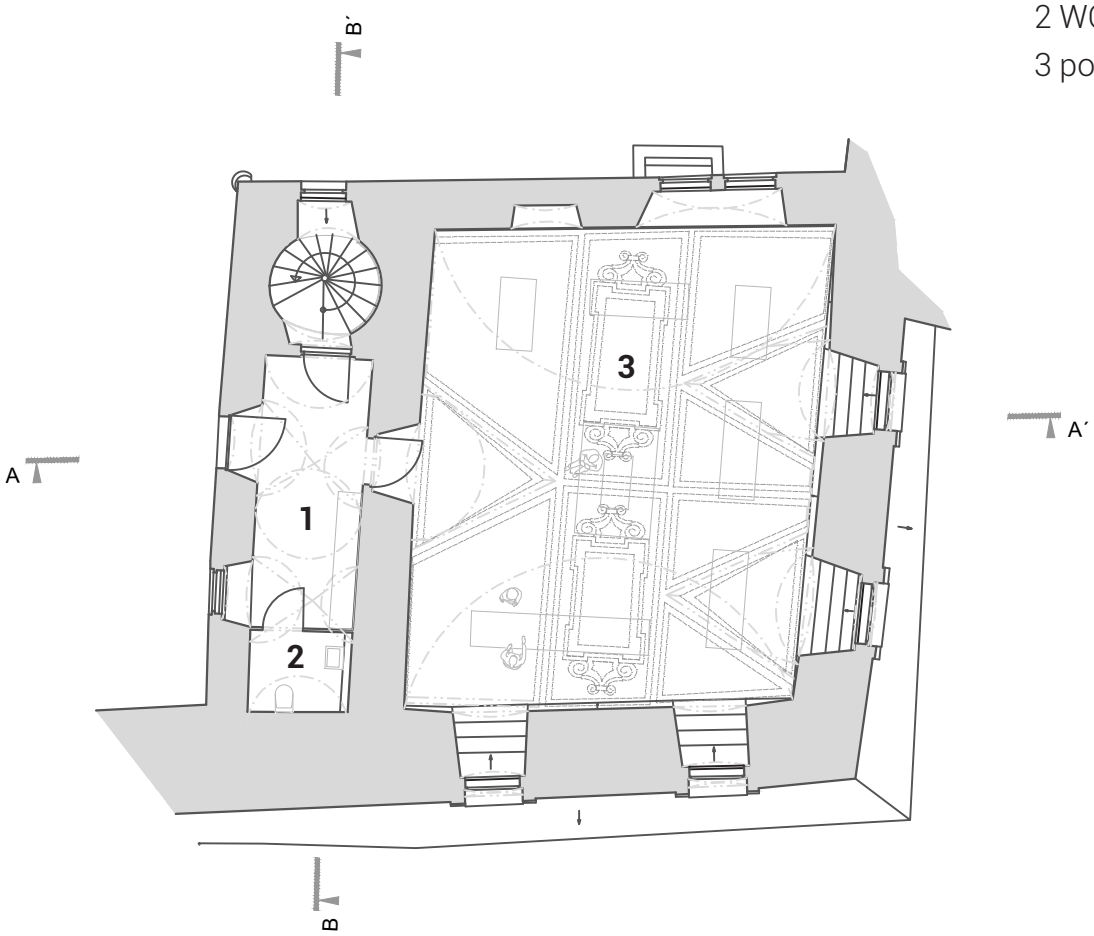

PŮDORYS 2NP

1 vstupní hala
2 WC
3 kancelář
4 čajová kuchyňka
5 uklidová místnost

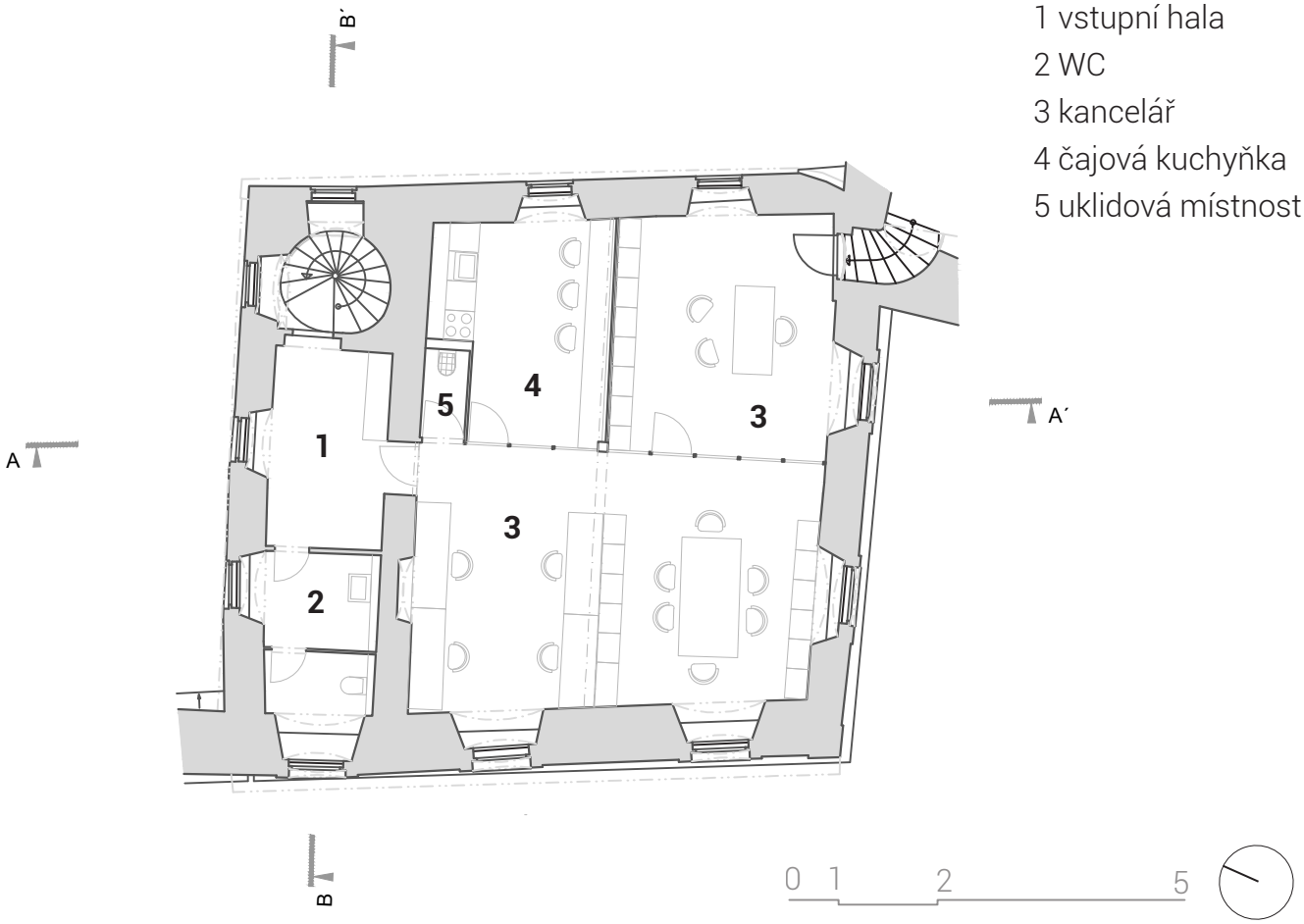

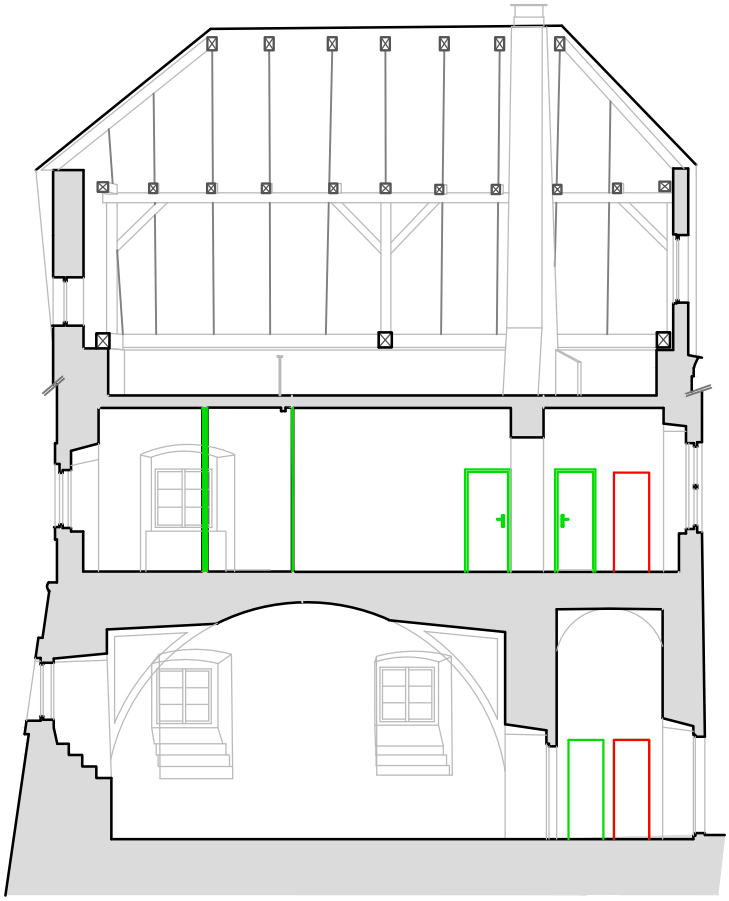

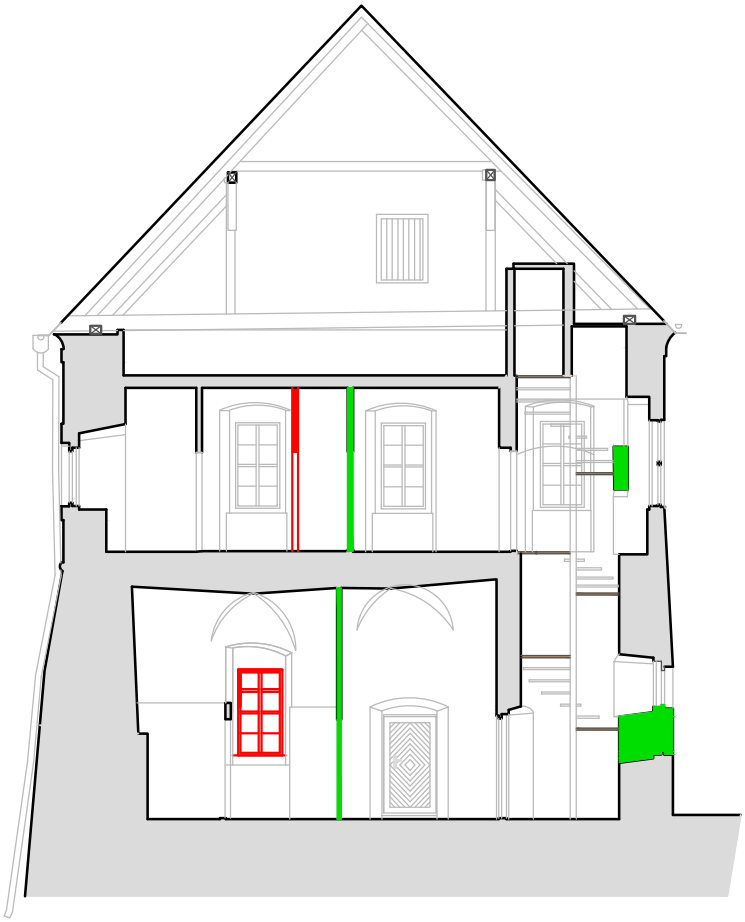

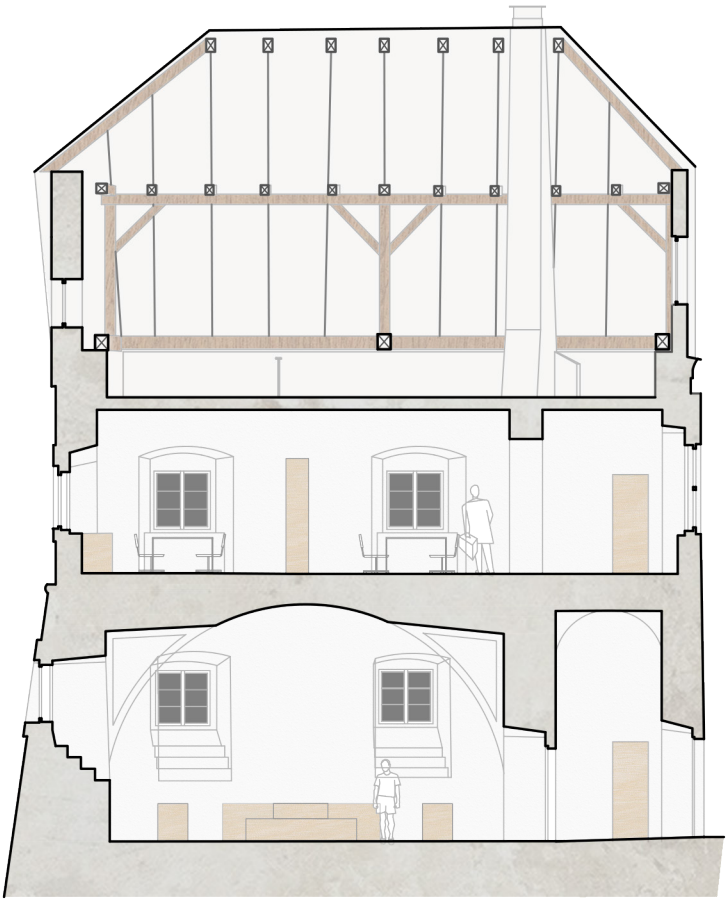

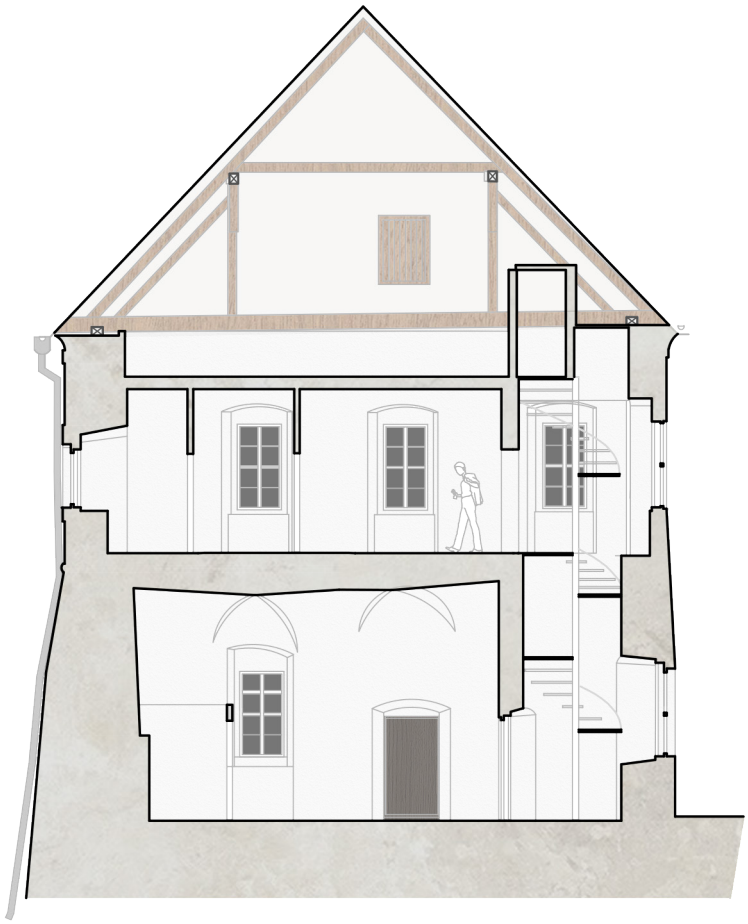

0 1 2 5

LESÁRNA

Lesárna je jedna z budov, která má novodobý charakter. V propojení s turionem se dá bránou dostat do Piccolominské zahrady na severu.

Jako další z okruhu nabízí expoziční prostory. Konceptem výstav je digitální expozice, které jsou věnovány dvě nadzemní podlaží. Kvůli přechodnosti a prostorům potřebným pro promítání byly vybourány nenosné stěny z 20. století. Kavárna na prvním podlaží je přístupná přímo z nádvoří. Vstupní halou se návštěvníci dostanou na zadní terasu s výhledem na park a zámek.

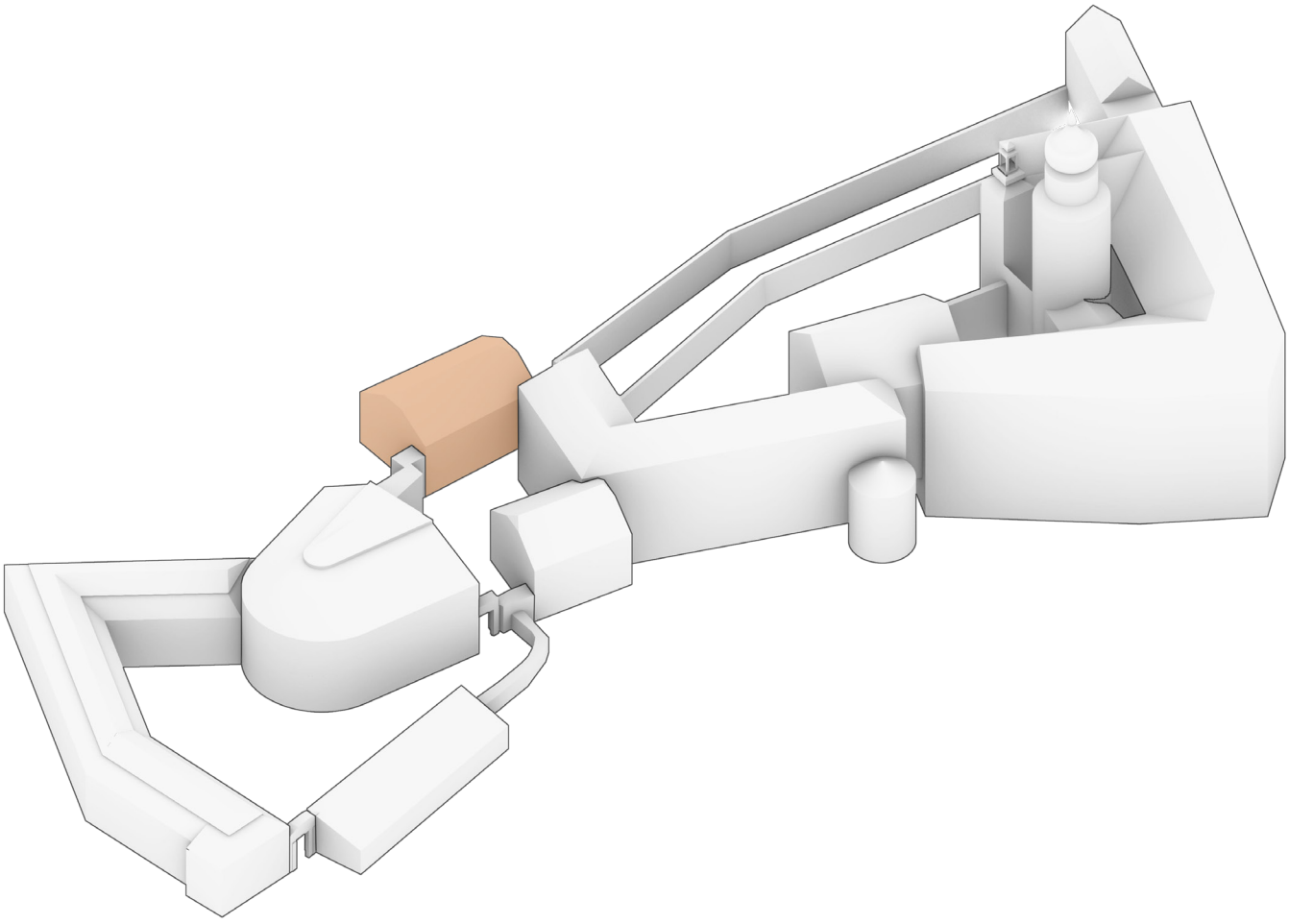

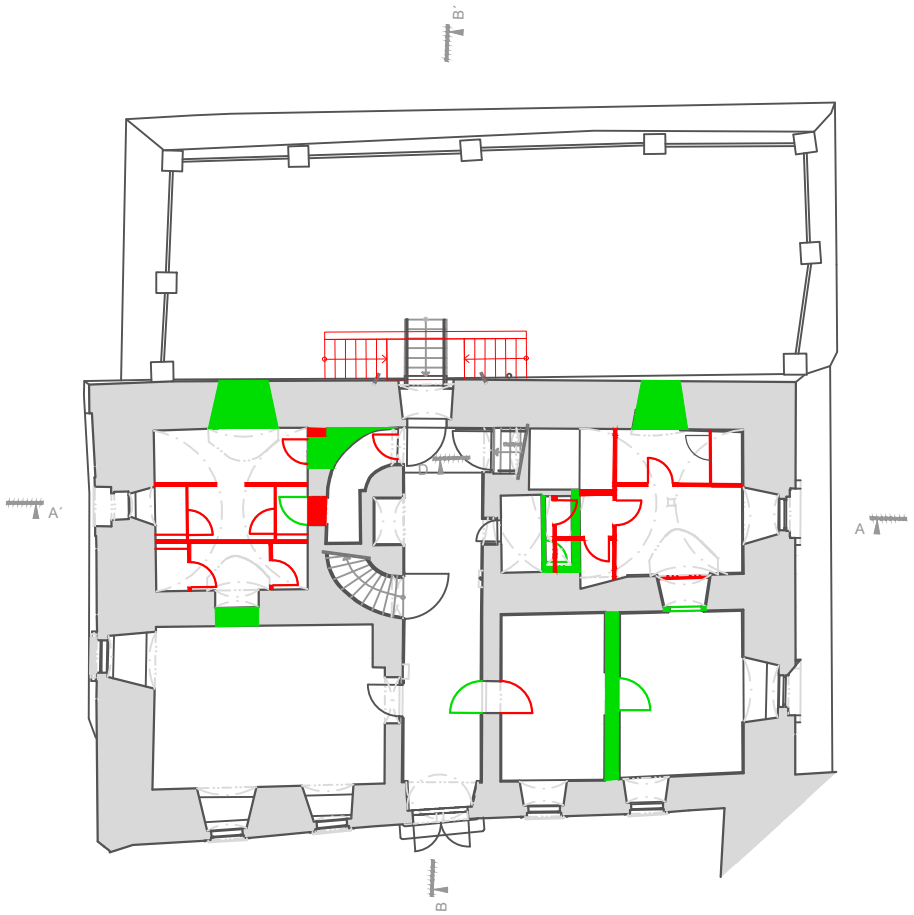

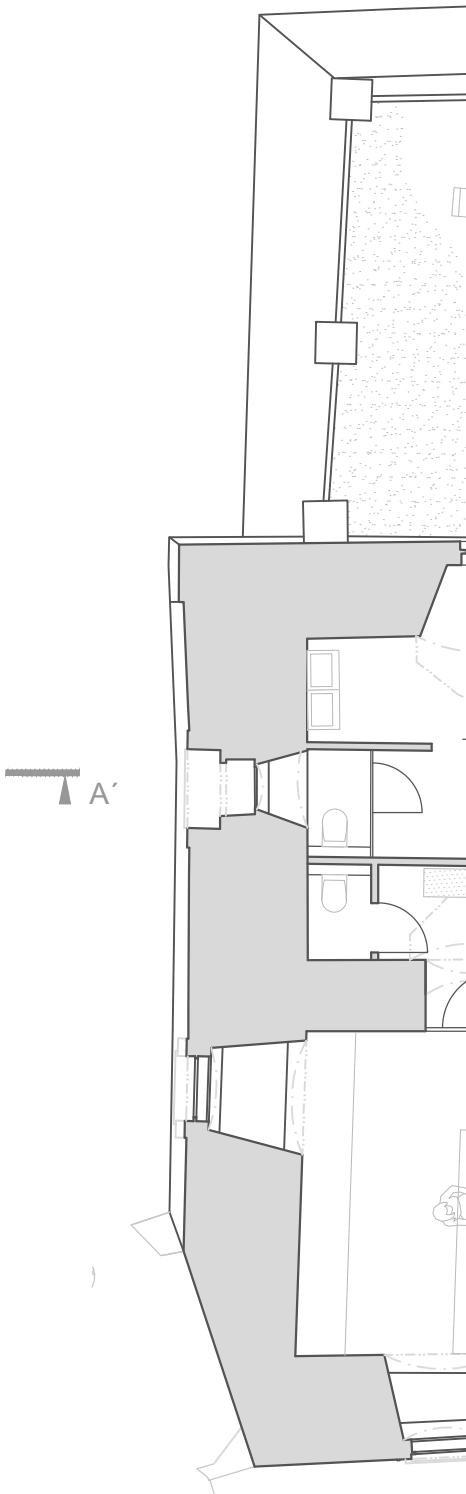

PŮDORYS 1PP

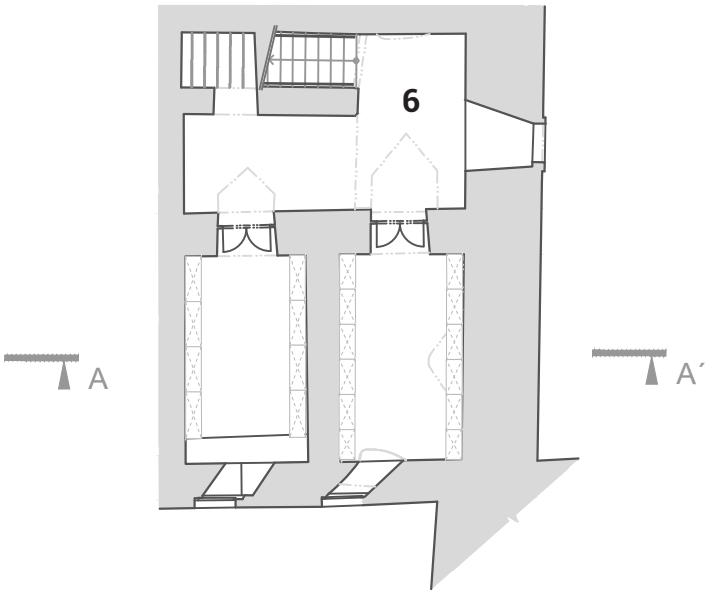

PŮDORYS 1NP

1 vstupní hala
2 kavárna
3 hygienická zázemí
4 zázemí pro zaměstnance
5 zahrádka
6 sklady

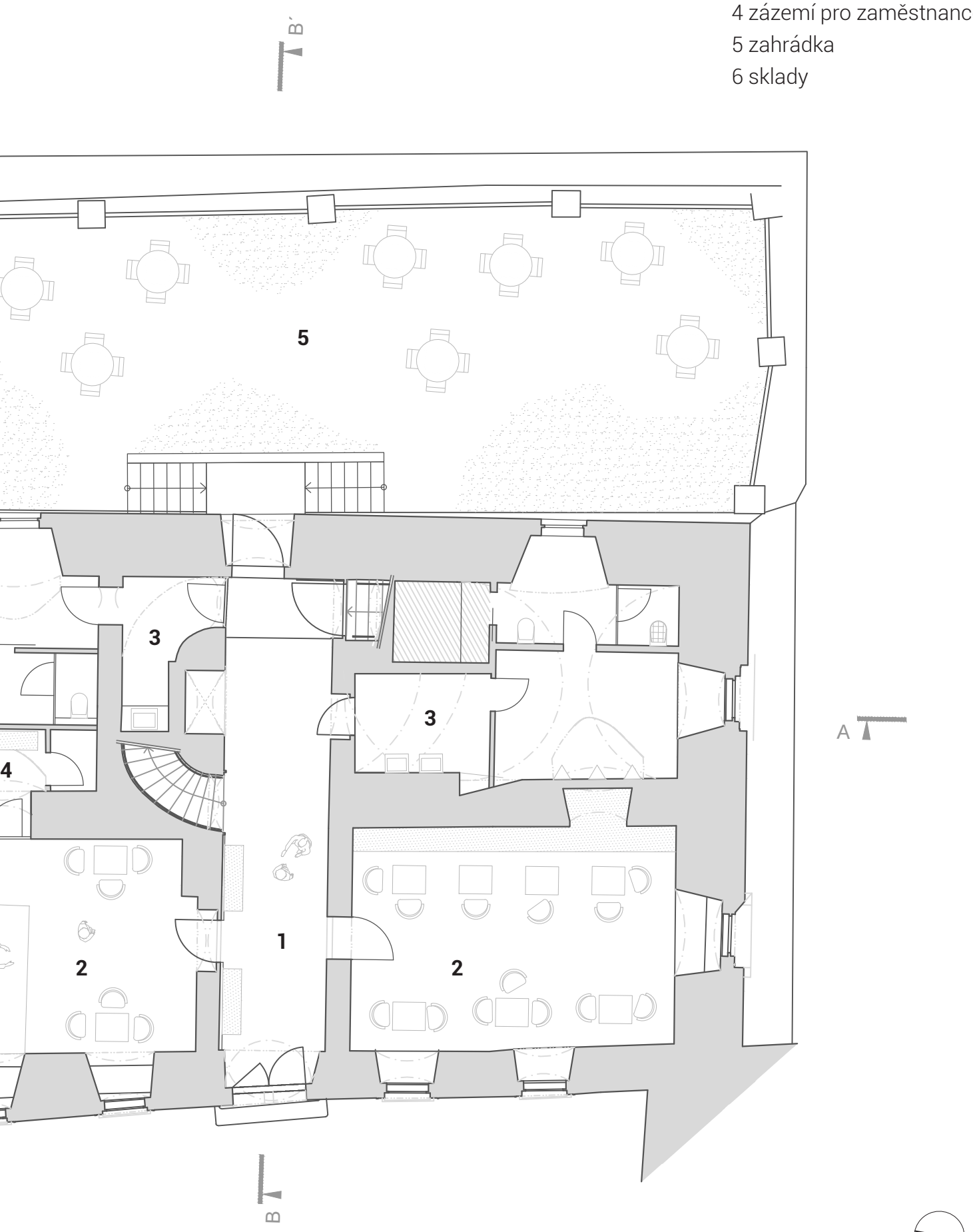

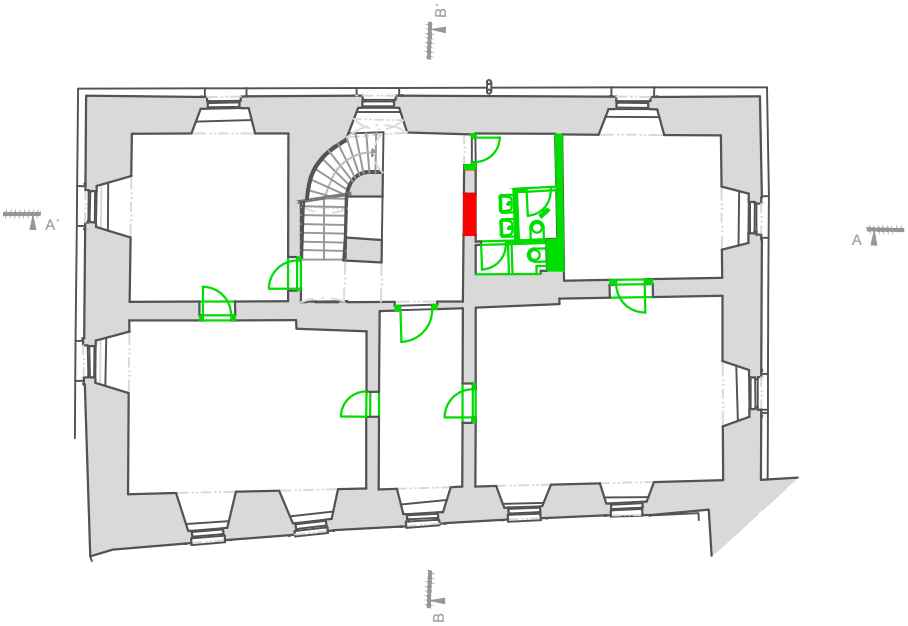
B´
A´
A
B
A´

PŮDORYS 2NP

1 digitální výstava

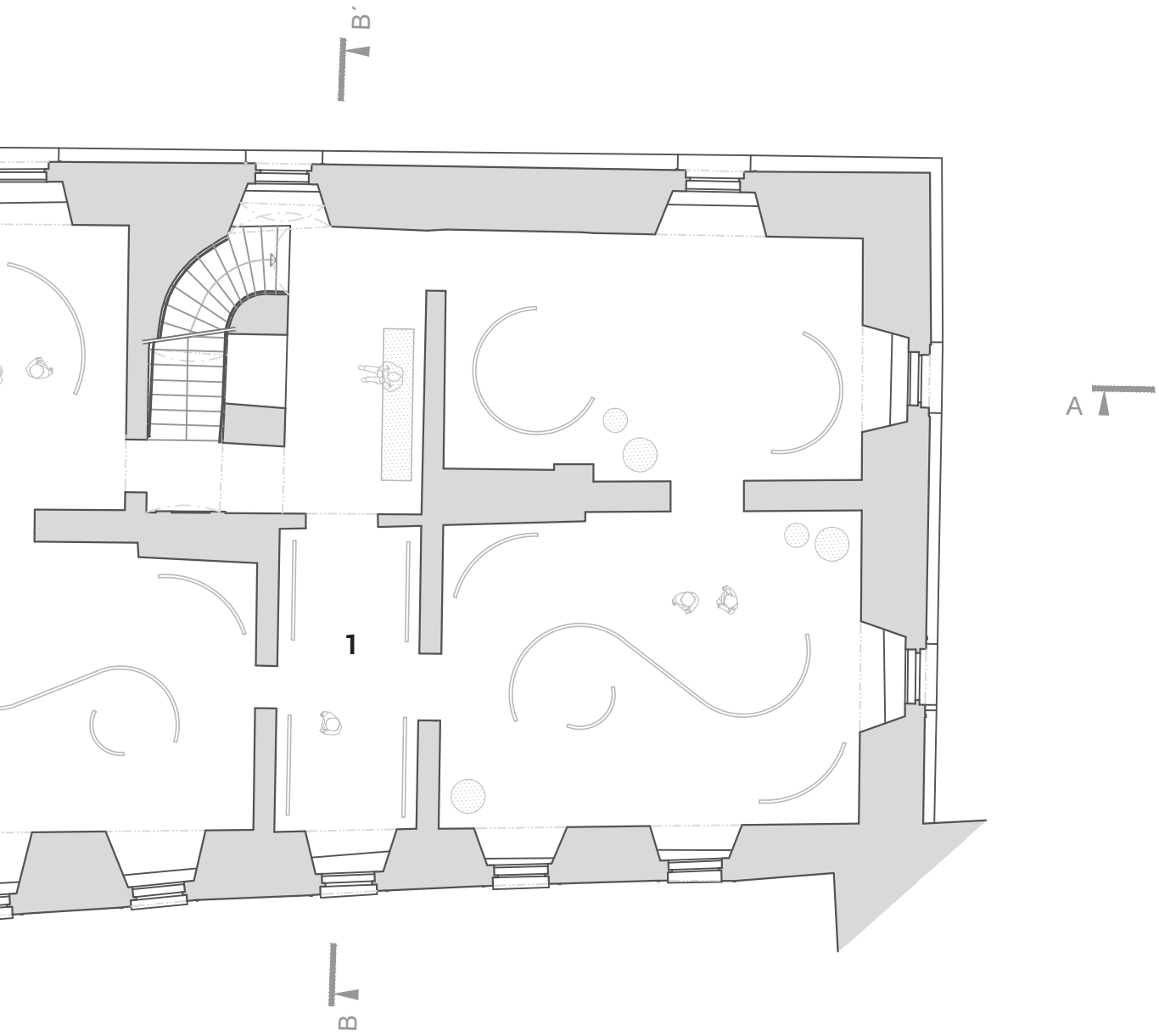

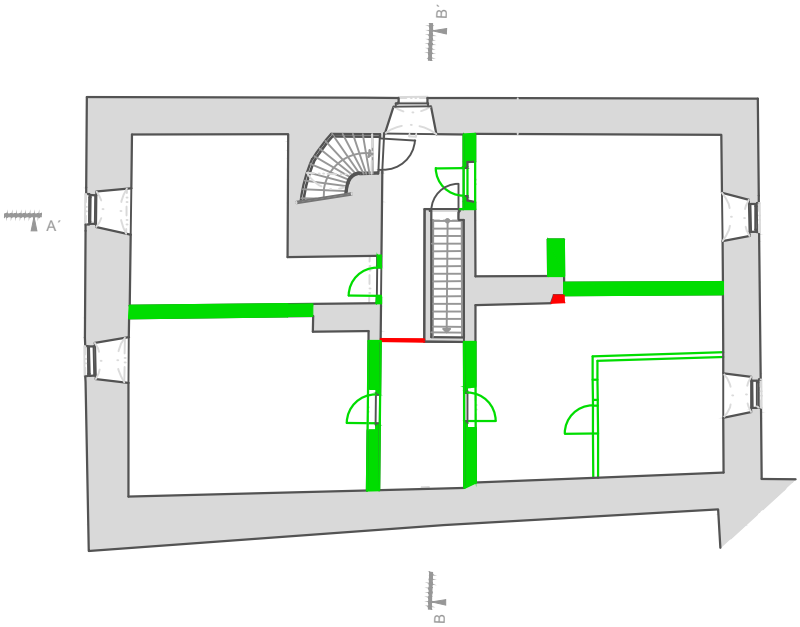
B´
A´
A
A´
B

PŮDORYS 3NP

1 digitální výstava

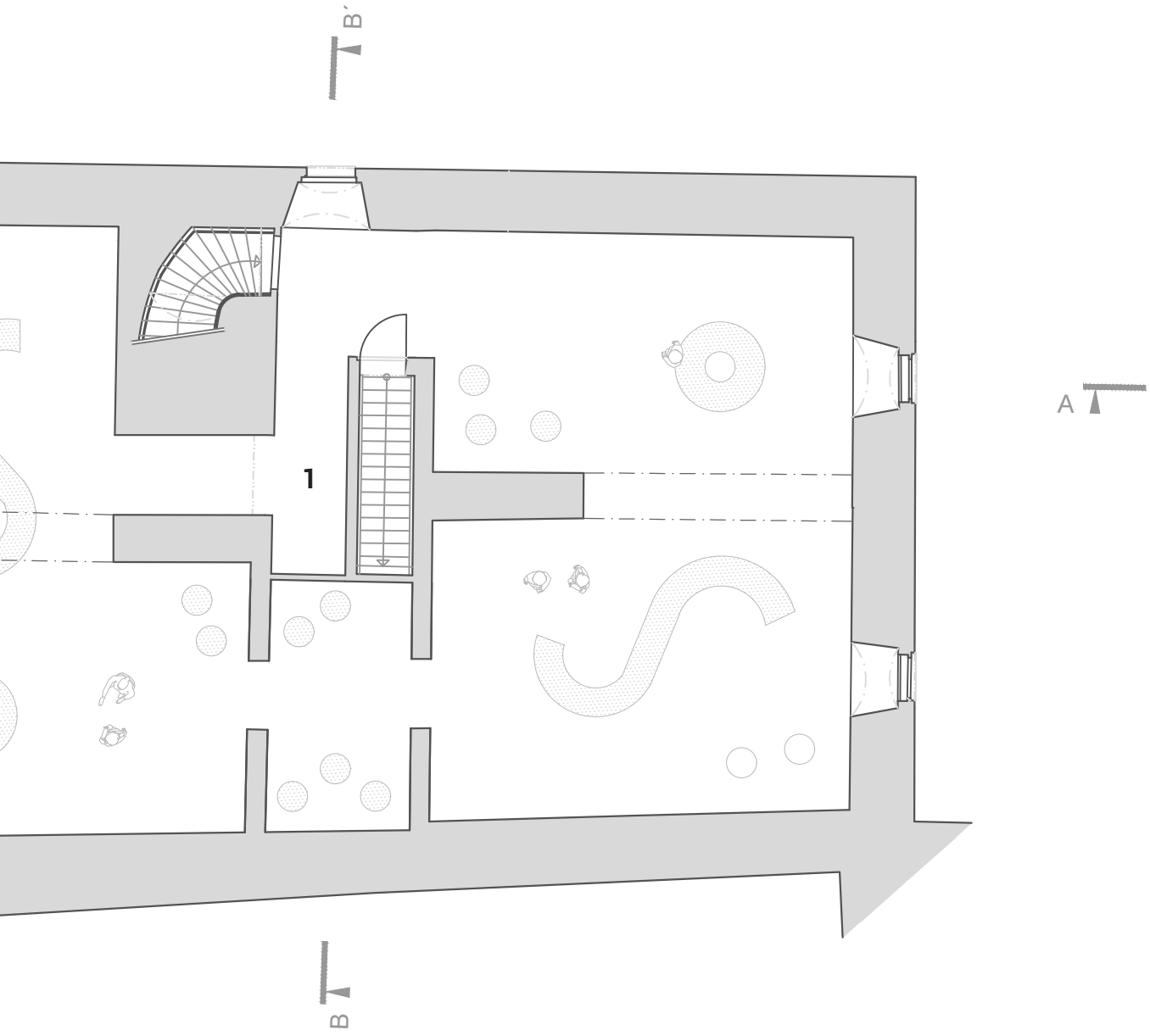

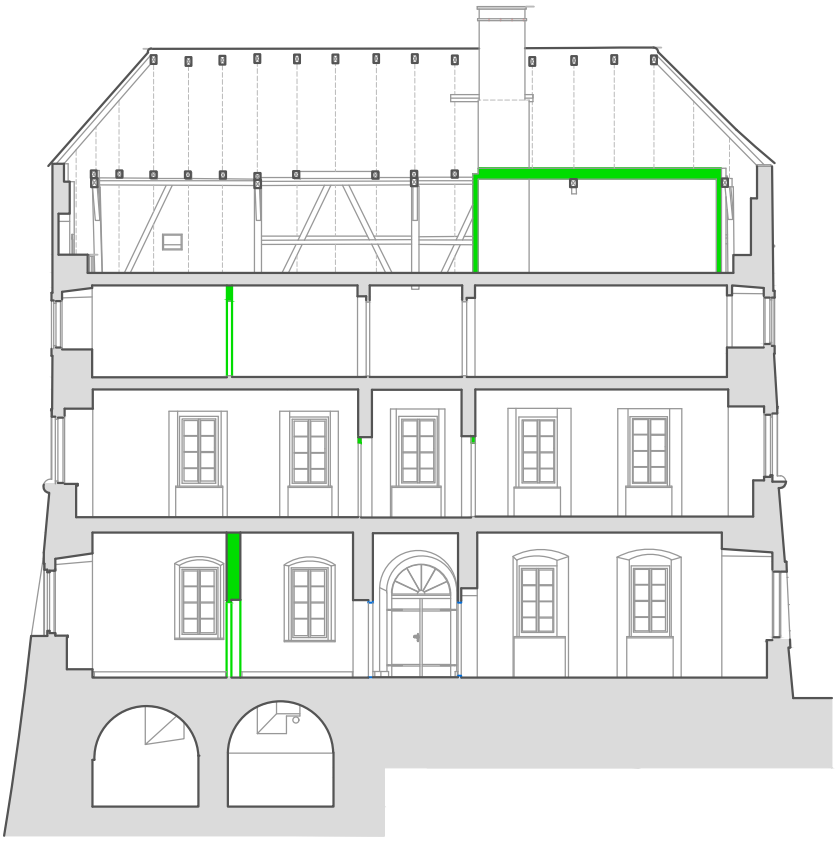

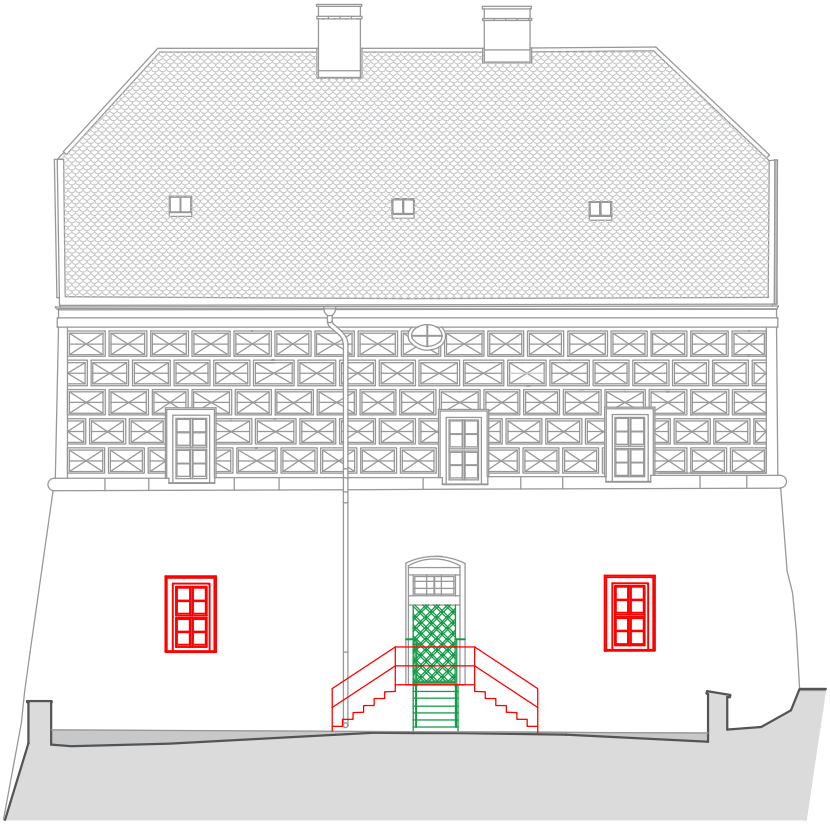

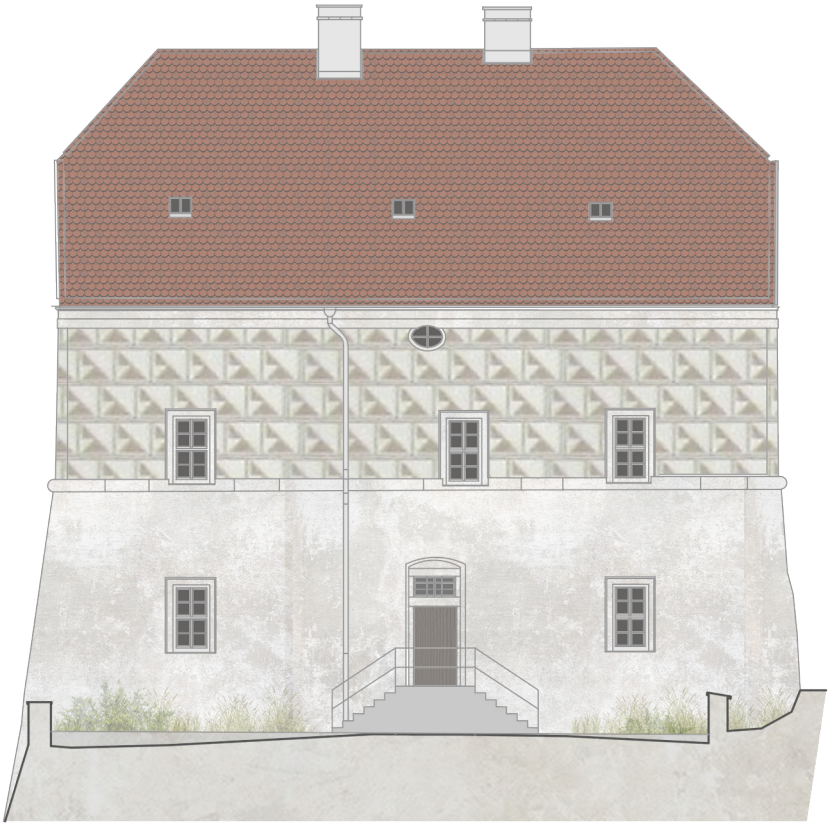

POHLED SEVERNÍ

0 1 2 5